

Mental Health

**Faculty of Health, Medicine
and Life Sciences,
Maastricht University**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0313

© 2012 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de masteropleiding Mental Health van Maastricht University	5
Administratieve gegevens van de opleiding	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	5
Samenstelling van de commissie	5
Werkwijze van de commissie.....	6
Bijzonderheden van het bezoek aan Maastricht University.....	8
Samenvattend oordeel van de commissie.....	9
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	12
Bijlagen.....	31
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	33
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	37
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	41
Bijlage 4: Overzicht van het programma	43
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleiding	45
Bijlage 6: Bezoekprogramma.....	47
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	51
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	53

Dit rapport is vastgesteld op 2 juli 2012.

Rapport over de masteropleiding Mental Health van Maastricht University

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleiding

Masteropleiding Mental Health

Naam van de opleiding:	Mental Health
CROHO-nummer:	60006
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	2
Locatie(s):	Faculty of Health, Medicine and Life sciences
Variant(en):	voltijd, deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	31 december 2013

Het bezoek van de visitatiecommissie Psychologie aan de Faculty of Health, Medicine and Life sciences van Maastricht University vond plaats op 12 en 13 maart 2012.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Maastricht University
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de masteropleiding Mental Health van Maastricht University valt binnen de clusterbeoordeling Psychologie, waarvoor in 2012 in totaal 27 opleidingen worden beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling bestond uit:

- prof. dr. W.T.A.M. (Walter) Everaerd, emeritus hoogleraar Klinische Psychologie, Universiteit van Amsterdam (voorzitter);
- dr. G. (Gezinus) Wolters, Universitair Hoofddocent, Universiteit Leiden;
- prof. dr. E. (Eddy) Van Avermaet; hoogleraar Sociale en Culturele Psychologie, KU Leuven;

- prof. dr. M.W. (Maurits) van der Molen, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie, Universiteit van Amsterdam;
- prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar, emeritus hoogleraar Onderwijspsychologie, Universiteit Utrecht;
- prof. dr. M.J.M. (Maarten) van Son, emeritus hoogleraar klinische psychologie, Universiteit Utrecht;
- dr. R. (Riël) Vermunt, visiting professor University Skövde Zweden (1996 - 2002) en Associate Director / member Board International Center for Social Justice Research, Leiden/ Trier (1989 – 2002);
- E. (Elke) Schoneveld BSc, student research Behavioural Science, Radboud Universiteit;
- L.C. (Lauren Catherine) Koetzier, student bacheloropleiding Psychologie, Vrije Universiteit Amsterdam;
- A.W.F. (Diana) Coppens BSc, student research master Psychology, Universiteit Leiden;
- A.L. (Abigaël) Herschberg BSc, student masteropleiding Gezondheidszorgpsychologie, Universiteit van Amsterdam.

De Curricula Vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Voor ieder bezoek werd op basis van expertise en beschikbaarheid, en het voorkomen van eventuele belangenconflicten, een (sub)commissie samengesteld, bestaande uit vijf commissieleden.

Werkwijze van de commissie

Algemeen

Coördinator van de clustervisitatie Psychologie was mw. drs. M.M. Frederik, medewerker van QANU. Voor ieder bezoek was een projectleider aangewezen. De projectleiders speelden een belangrijke rol in het bewaken van de consistentie, door na afloop van elk bezoek een samenvatting van de belangrijkste bevindingen van de commissie aan de commissieleden en de projectleiders te sturen. De coördinator was aanwezig bij de eindvergadering van de bezoeken, enerzijds om de bevindingen van de voorgaande bezoeken in te brengen, en anderzijds om de commissie te attenderen op haar wijze van oordelen. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de projectleiders om de beoordelingen op elkaar af te stemmen.

Voorbereiding

Op 21 februari 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd, werd de taakstelling en werkwijze van de commissie besproken en werd het Domeinspecifieke Referentiekader Psychologie besproken. Dit Domeinspecifieke Referentiekader is opgenomen in Bijlage 3 van dit rapport.

Bij ontvangst van de zelfstudies van een universiteit werden deze door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de zelfstudies in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden die deelnamen aan het betreffende bezoek. De commissieleden lazen de zelfstudies en formuleerden vragen die aan de projectleider werden toegestuurd. De projectleider compileerde de vragen tot een document. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie. Naast de zelfstudies lazen de commissieleden gezamenlijk minimaal vijftien scripties per opleiding.

Visitatiebezoeken

Een overzicht van het bezoekprogramma is opgenomen als Bijlage 2 bij dit rapport. Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid. Tijdens het bezoek zelf is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsmanagement, studenten, docenten, alumni, de opleidingscommissie en de examencommissie. Daarnaast werd per opleiding gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen.

Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaar gesproken en met docenten en begeleiders van beide opleidingen. Voorafgaand aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft het laatste deel van het bezoek gebruikt voor de voorbereiding op de mondelinge rapportage en een discussie over de beoordeling van de opleidingen. Aan het einde van elk bezoek heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en een aantal eerste indrukken per opleiding.

Beslisregels

De visitatie is uitgevoerd conform de beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs van de NVAO (versie van november 2011). In dit accreditatiestelsel is zowel voor de beoordeling op standaardniveau als voor de algemene conclusie over de opleiding als geheel een vierpuntsschaal voorgeschreven (onvoldoende, voldoende, goed, excellent).

De commissie heeft de beoordelingsschalen van de NVAO gevolgd. Deze zijn:

- de beoordeling ‘onvoldoende’ wijst erop dat een standaard, of de opleiding, niet aan de gangbare basiskwaliteit voldoet en op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen vertoont;
- de beoordeling ‘voldoende’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en over de volle breedte een acceptabel niveau vertoont;
- de beoordeling ‘goed’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, systematisch en over de volle breedte uitstijgt boven de gangbare basiskwaliteit;
- de beoordeling ‘excellent’ houdt in dat de standaard, of de opleiding, systematisch en over de volle breedte uit stijgt boven de gangbare basiskwaliteit en als een (inter)nationaal voorbeeld geldt.

Uitgangspunt van de beoordeling is ‘voldoende’, waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria. In de ogen van de commissie kan zij het oordeel ‘voldoende’ toekennen, ook wanneer zij kritische opmerkingen heeft gemaakt. Het is dan wel noodzakelijk dat tegenover de kritische opmerkingen positieve observaties staan.

Rapportages

De projectleider heeft op basis van de bevindingen van de commissie, per instelling, een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is voorgelegd aan de commissieleden die bij

het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is dit aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan Maastricht University

Het bezoek aan Maastricht University vond plaats op 12 en 13 maart 2012 in Maastricht. Het programma van het bezoek is te vinden in Bijlage 2 van dit rapport. Van het spreekuur is geen gebruik gemaakt.

Het College van Bestuur van Maastricht University en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de opleiding.

De commissie die het bezoek aan de Maastricht University heeft afgelegd bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. W.T.A.M. (Walter) Everaerd (voorzitter), emeritus hoogleraar Klinische Psychologie, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. E. (Eddy) van Avermaet, Hoogleraar Sociale en Culturele Psychologie, Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar, emeritus Hoogleraar Onderwijspsychologie, Universiteit Utrecht;
- Dr. G. (Gezinus) Wolters, Universitair Hoofddocent, Universiteit Leiden;
- E. A. (Elke) Schoneveld BSc, student research Master Behavioural Science, Radboud Universiteit Nijmegen

Secretaris van de commissie tijdens het bezoek was drs. R.G.T. (Ronald) Duzijn.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding heeft de commissie voorafgaand en tijdens de visitatie meerdere producten beoordeeld. Om het gerealiseerde eindniveau van de opleiding te bepalen hebben de voorzitter en coördinator van de visitatiecommissie 17 scripties geselecteerd. De scripties werden aselekt gekozen uit een lijst van afgestudeerden van de laatste twee voltooide studie jaren. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in cijfers.

Samenvattend oordeel van de commissie

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De commissie oordeelt dat de Masteropleiding Mental Health zich goed verhoudt tot het 'Domein specifieke referentiekader psychologie' en laat zich vergelijken met masteropleidingen klinische psychologie. De Masteropleiding Mental Health heeft vier duidelijke profielkenmerken die zijn verbijzonderd in concrete eindtermen. Dit geldt voor zowel de track 'Adult psychopathology' als de track 'Child and Adolescent Psychopathology'. De Masteropleiding Mental Health is een opleiding die beoogt wetenschappelijke kennis, klinische expertise, professionele en academische vaardigheden op het terrein van psychopathologie bij te brengen. Afgestudeerden kwalificeren zich daarmee voor klinische en therapeutische functies, evenals voor functies op het gebied van beleid, onderzoek en onderwijs binnen de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg. Afgestudeerden kunnen op dit moment nog geen lid worden van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). De commissie ondersteunt de faculteit in haar inspanningen om deze mogelijkheid wel te creëren. De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de opleiding qua inhoud, niveau en oriëntatie voldoende zijn geconcretiseerd. De beoogde eindkwalificaties sluiten in voldoende mate aan bij de actuele eisen die in nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt vast dat de eindtermen van de Masteropleiding Mental Health consequent zijn vertaald naar specifieke doelstellingen voor ieder afzonderlijk programmaonderdeel. Ieder onderwijsblok kent eigen doelstellingen die verbijzonderd zijn naar kennis en inzicht, toepassen van kennis en inzicht, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden.

De opleiding is opgebouwd rondom twee herkenbare tracks. Eén track gericht op de psychopathologie bij volwassenen en een tweede track gericht op psychopathologie bij kinderen/jeugd. Binnen deze tracks zijn de theoretische onderwijsblokken thematisch vormgegeven doordat ze stoornisgerelateerd zijn ingericht. Het theoretisch onderwijs en de practica gericht op ontwikkeling van professionele vaardigheden binnen één stoornisgerelateerd onderwijsblok vullen elkaar goed aan.

Gegeven het doel en profiel van de masteropleiding, namelijk het aanleggen van een wetenschappelijke, specialistische kennisbasis, gecombineerd met professionele vaardigheden die snel in de praktijk kunnen worden toegepast, is de klinische stage een belangrijk onderdeel van de opleiding. Vrijwel alle studenten kiezen voor de klinische, praktijkgeoriënteerde leerweg en dus voor de klinische stage. De commissie is van mening dat de klinische stage inhoudelijk en kwalitatief goed is ingebed in het curriculum. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de klinische stage qua omvang niet goed inpasbaar is in het curriculum. Stageverlenende (gezondheidszorg)instellingen stellen eisen aan de aanvang, omvang en duur van de stage die niet altijd overeenkomen met de planning en tijd van het curriculum van de eenjarige masteropleiding. De commissie stelt vast dat de gemiddelde studieduur de nominale duur van de eenjarige Masteropleiding Mental Health overschrijdt met 3 tot 7 maanden wat vooral te wijten is aan de planning en de duur van de klinische stage in de praktijk. Hoewel de commissie begrip heeft voor het argument van de faculteit dat met het afronden van de opleiding ook aan de ingangseisen van de postdoctorale opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog wordt voldaan, vindt zij de inpasbaarheid in het curriculum zwaarder wegen. De commissie adviseert om maatregelen te nemen om er voor te zorgen dat studenten op tijd kunnen beginnen met de klinische stage (dus op het moment dat het programma dat voorschrijft). Daarnaast acht de commissie het wenselijk dat de duur van de klinische stage wordt ingeperkt zodat deze binnen het jaarprogramma van de masteropleiding past.

De voltallige wetenschappelijke staf is onderdeel van de Faculty Psychology and Neuroscience. De commissie ziet de bundeling van de wetenschappelijke expertise op het gebied van psychopathologie binnen de capaciteitsgroep Clinical Psychological Science als belangrijke meerwaarde voor de kwaliteit en inhoud van het programma. Daarnaast oordeelt de commissie positief over de inzet van vakinhoudelijke docenten en trainers vanuit de beroepspraktijk.

De commissie heeft waardering voor het probleem gestuurd onderwijs (PGO) als leidend didactisch concept. Het PGO draagt in belangrijke mate bij aan het zelflerend vermogen van studenten, maar ook aan de verwerking, vertaling en toepassing van verworven theoretische kennis. Bovendien draagt het PGO bij aan de ontwikkeling van andere relevante academische en professionele vaardigheden, zoals probleemanalyse, vraagverheldering, debatteren, argumentatie, kritisch oordelen en reflectie.

De onderzoeksstage en het schrijven van de masterthesis draagt in belangrijke mate bij aan de ontwikkeling van wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden en schrijfvaardigheden. Evenals de studenten heeft de commissie veel waardering voor de wijze waarop de begeleiding rondom de onderzoeksstage en de masterthesis is vormgegeven.

De commissie stelt vast dat de inhoudelijke aansluiting vanuit de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen (GGK), maar ook vanuit het schakelprogramma voldoende is. De commissie oordeelt positief over het stevige inhoudelijke schakelprogramma en de aanvullende ingangseisen voor HBO-studenten ten aanzien van statistiek, methoden en technieken en schrijfvaardigheden.

De commissie concludeert dat het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen een samenhangende onderwijsleeromgeving vormen. De commissie concludeert tevens dat inhoud en vormgeving van het programma, in samenhang met het personeel en de voorzieningen het voor instromende studenten in voldoende mate mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie is van mening dat de Examencommissie is toegerust op haar wettelijke taken.

De commissie is ook van mening dat de gehanteerde combinaties van toetsinstrumenten weloverwogen en adequaat zijn, in lijn met het PGO systeem. Ze waarborgen niet alleen toetsing van reproduceerbare theoretische kennis, maar ook van inzicht, van toepassing van kennis en inzicht, van professionele en van academische vaardigheden. De commissie is in het bijzonder te spreken over de wijze waarop de ontwikkeling en voortgang van de student in de klinische stage worden getoetst. De commissie oordeelt dat de oorspronkelijk beoordelingen van de mastertheses in overeenstemming zijn met die van de commissie en geen opmerkelijke afwijkingen bevatten. De commissie is van mening dat de mastertheses in voldoende mate blijf geven van de gerealiseerde eindkwalificaties van de Masteropleiding Mental Health.

De commissie stelt vast dat de beoordeling plaatsvindt door twee beoordelaars die onafhankelijk van elkaar tot oordelen komen. De commissie merkt daarbij op dat het invullen van de standaard beoordelingsformulieren, de uitwerking van de beoordelingscriteria in het bijzonder, niet consequent en soms summier is gedaan. De commissie acht dit aspect voor verbetering vatbaar.

De commissie concludeert dat de Masteropleiding Mental Health over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Masteropleiding Mental Health:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 2 juli 2012

Prof. dr. W.T.A.M. Everaerd, voorzitter

Drs. R.G.T. Duzijn, secretaris

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Masteropleiding Mental Health

De Masteropleiding Mental Health beoogt studenten grondige theoretische kennis, academische en klinische vaardigheden bij te brengen op het gebied van de psychopathologie. Het zelfevaluatie rapport beschrijft dat de opleiding studenten wil voorzien van diepgaande theoretische en wetenschappelijke kennis over geestelijke gezondheidsproblemen en hen wil toerusten met voldoende klinische expertise om binnen een kort tijdsbestek relatief zelfstandig in de diverse domeinen van de geestelijke gezondheidszorg werkzaam te kunnen zijn. De structuur en organisatie van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland vormen het primaire uitgangspunt. Een functie in onderzoek, onderwijs of beleid behoort eveneens tot de mogelijkheden.

Het zelfevaluatie rapport definieert vier profielkenmerken voor de Masteropleiding Mental Health. De afgestudeerde student:

- 1) beschikt over 'evidence based' kennis van en heeft inzicht in het klinisch beeld, diagnostiek en classificatie, etiologie en de behandeling van zowel eenvoudige als complexe vormen van psychopathologie;
- 2) is in staat om een kritisch wetenschappelijke houding aan te nemen betreffende vraagstukken in de geestelijke gezondheidszorg;
- 3) beschikt over de competenties tot het zelfstandig opzetten, uitvoeren, interpreteren en rapporteren van wetenschappelijk onderzoek;
- 4) heeft competenties op het gebied van diagnose en (psychotherapeutische) interventies op het gebied van de geestelijke gezondheid.

Bovenstaande profielkenmerken zijn geoperationaliseerd in 23 eindtermen met gebruikmaking van de Dublin descriptor. De eindtermen van de Masteropleiding Mental Health zijn beschreven in bijlage 3.

Met ingang van september 2011 is een nieuwe, tweede afstudeerrichting aan de Masteropleiding Mental Health toegevoegd. Naast de bestaande afstudeerrichting, die zich richt op volwassenen, wordt de track 'Child and Adolescent Psychopathology' aangeboden, gericht op psychopathologie bij kinderen en jeugdigen. Met deze afstudeerrichting wordt beoogd studenten academische kennis en vaardigheden bij te brengen op het gebied van diagnostiek, behandeling en onderzoek van psychische stoornissen bij kinderen en jeugdigen. Voor deze nieuwe track zijn de 23 beoogde eindtermen verder toegesneden en eveneens opgenomen in bijlage 3.

Het zelfevaluatie rapport bevat een uitgebreide beschrijving van de eindtermen in relatie tot de Dublin descriptor. Ten aanzien van 'Kennis en vaardigheden' wordt de relatie gelegd met de beoogde eindtermen A1 t/m A5, waarbij het gaat om inzicht in prevalentie, comorbiditeit,

diagnostiek, theorievorming en behandel mogelijkheden van diverse vormen van psychopathologie. Ook moeten afgestudeerden in staat zijn een link te leggen tussen een wetenschappelijke theorie en de daaruit voortvloeiende (evidence based) behandelvormen en -mogelijkheden.

‘Toepassing van kennis en vaardigheden’ is verwoord in de beoogde eindtermen B1 t/m B7. Een afgestudeerde dient een vertaalslag te kunnen maken van wetenschappelijke theorieën naar toetsbare hypothesen (onderzoek). Daarnaast moeten diagnostiek en behandel mogelijkheden voor diverse vormen van complexe psychopathologie vanuit de theorie kunnen worden afgeleid en toegepast in de praktijk.

De beoogde eindtermen C1 t/m C5 verwijzen naar de Dublin descriptor ‘Oordeelsvorming’. Het zelfevaluatie rapport geeft aan dat bij het vergaren en toepassen van kennis een kritische houding onontbeerlijk is; een afgestudeerde moet boven de wetenschappelijke theorieën uit kunnen stijgen en de waarde ervan voor onderzoek en praktijk in kunnen schatten. Ook is het van belang dat afgestudeerden een sensitiviteit hebben ontwikkeld voor het ontdekken van tekortkomingen in modellen, het zien van de (on)mogelijkheden van diagnostiek en het inschatten van de kracht en beperkingen van behandelvormen bij (complexe) psychopathologie.

De beoogde eindtermen D1 t/m D3 zijn gerelateerd aan de Dublin descriptor ‘Communicatie’. In dit kader is volgens het zelfevaluatie rapport van belang dat afgestudeerden zowel schriftelijk als mondeling op een heldere en bondige wijze kunnen communiceren. Enerzijds op een wetenschappelijk niveau, in het Engels en anderzijds op een professioneel niveau binnen een multidisciplinair team en met cliënten.

Ten aanzien van ‘Leervaardigheden’ wordt in het zelfevaluatie rapport de koppeling gelegd met de beoogde eindtermen E1 t/m E3. Een afgestudeerde heeft die leervaardigheden ontwikkeld die nodig zijn voor een vervolgopleiding in de geestelijke gezondheidszorg (post academische opleiding), in wetenschappelijk onderzoek (promotietraject) en onderwijs en management.

In het zelfevaluatie rapport beschrijft de faculteit de verbanden tussen het vakgebied psychopathologie en de wetenschapsdiscipline psychologie en de daaruit voortvloeiende keuze om de Masteropleiding Mental Health te positioneren binnen het Domein specifieke referentiekader psychologie. De verantwoordelijken van de opleiding gaven in het gesprek met de commissie aan dat vanuit de opleiding inspanningen worden gepleegd om te bewerkstelligen dat afgestudeerden lid kunnen worden van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de Masteropleiding Mental Health vier duidelijke profielkenmerken heeft die vervolgens zijn verbijzonderd in concrete eindtermen. Dit geldt voor zowel de track ‘Adult psychopathology’ als de track ‘Child and Adolescent Psychopathology’.

De commissie oordeelt dat de Masteropleiding Mental Health zich goed verhoudt tot het Domein specifieke referentiekader psychologie. De masteropleiding laat zich vergelijken met masteropleidingen klinische psychologie en heeft daarbij een aantal specifieke kenmerken. Uit de beoogde eindtermen blijkt duidelijk dat de Masteropleiding Mental Health zich bij uitstek richt op de psychopathologie en de normale ontwikkeling van volwassenen en kinderen, en in

mindere mate op onderwerpen als de geschiedenis van de psychologie. Ook wordt een biopsychosociaal model gehanteerd waarbij expliciet aandacht bestaat voor biologische/medische, psychologische en sociale determinanten van psychopathologie.

De commissie is van mening dat de eindtermen van de opleiding in voldoende mate aansluiten op de eisen die worden gesteld aan psychotherapeuten, werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg. De commissie heeft kennis genomen van het feit dat afgestudeerden op dit moment nog geen lid kunnen worden van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). De commissie ondersteunt de Faculteit in haar inspanningen om deze mogelijkheid wel te creëren.

De commissie oordeelt dat de Masteropleiding Mental Health een academische, specialistische opleiding is die zich richt op het werkveld van de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg. De commissie is van mening dat zowel het wetenschappelijke als het professionele karakter van de opleiding helder en consequent zijn uitgewerkt in de eindtermen.

De commissie stelt vast dat de beoogde eindtermen zijn uitgewerkt conform de Dublin descriptor. De commissie is van mening dat de eindtermen laten zien dat de masteropleiding beoogt om diepgaande specialistische kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van complexe psychopathologie bij te brengen. Ten aanzien van het toepassen van kennis en vaardigheden en oordeelsvorming laten de eindtermen zien dat het gaat om de vertaling van wetenschappelijke theorieën naar bruikbaarheid, toepasbaarheid en uitvoerbaarheid van diagnostiek en interventies. De commissie is van mening dat de eindtermen die betrekking hebben op de communicatieve en leervaardigheden duidelijk verwoorden dat afgestudeerden in staat zijn zowel in een wetenschappelijke als in een professionele omgeving te kunnen communiceren en in te stromen in postacademische opleidingen en/of promotietrajecten.

De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de Masteropleiding Mental Health qua inhoud, niveau en oriëntatie voldoende zijn geconcretiseerd. Naar het oordeel van de commissie beoogt de Masteropleiding Mental Health studenten wetenschappelijke kennis, klinische expertise, professionele en academische vaardigheden op het terrein van psychopathologie bij te brengen. De commissie concludeert tevens dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate aansluiten bij de actuele eisen die in nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding. De commissie oordeelt dat afgestudeerden zich voldoende kwalificeren voor klinische en therapeutische functies evenals voor functies op het gebied van beleid, onderzoek en onderwijs binnen de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg.

Conclusie

Masteropleiding Mental Health: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Masteropleiding Mental Health

Programma

De Masteropleiding Mental Health is een eenjarige wetenschappelijke opleiding met een omvang van 60 EC. De opleiding is ook in deeltijd te volgen en kent eenzelfde onderwijsprogramma verspreid over twee jaar.

Het zelfevaluatie rapport beschrijft dat het multidisciplinaire karakter, waarbij het nationale veld van de geestelijke gezondheidszorg centraal staat, een belangrijk kenmerk van het curriculum is. Circa de helft van het curriculum beslaat disciplines uit de (klinische) psychologie. De andere helft bestaat uit onderwerpen afkomstig uit medisch/biologische en sociaal culturele disciplines. De voertaal van de opleiding is Nederlands, met uitzondering van de masterthesis die in het Engels wordt geschreven.

De masteropleiding bestaat sinds september 2011 uit twee afstudeerrichtingen:

- 1) de bestaande afstudeerrichting 'Adult psychopathology'
- 2) de nieuwe afstudeerrichting 'Child and adolescent psychopathology'.

In bijlage 4 is een overzicht van het curriculum opgenomen. Het onderwijsprogramma van de masteropleiding is gestructureerd in onderwijsblokken van 8 weken. Het curriculum begint met drie opeenvolgende, theoretische stoornisgeoriënteerde blokken van elk 6 EC. In de afstudeerrichting 'Adult psychopathology' zijn dit de onderwijsblokken 'Neuropsychological disorders', 'Psychotic disorders' en 'Personality disorders'. In de afstudeerrichting 'Child and adolescent psychopathology' betreffen dit de onderwijsblokken 'Internalising disorders', 'Developmental disorders' en 'Externalising disorders'.

Het zelfevaluatie rapport geeft aan dat de insteek breed is maar dat tegelijkertijd bewust is gekozen om voornamelijk de meest complexe stoornissen in de masteropleiding te behandelen, waarbij teruggegrepen kan worden op kennis van theoretische modellen en diagnostische vaardigheden die al in de bacheloropleiding zijn verkregen.

Het zelfevaluatie rapport laat zien dat de beoogde eindtermen van de opleiding zijn vertaald naar blokniveau en naar de eisen die gesteld worden aan de masterthesis. Volgens het zelfevaluatie rapport wordt hiermee gewaarborgd dat studenten de eindtermen ook daadwerkelijk kunnen bereiken.

In de theoretische onderwijsblokken wordt de nadruk gelegd op het vergaren van kennis en inzicht met betrekking tot theorievorming en de manier waarop de genoemde theorieën in wetenschappelijk onderzoek geoperationaliseerd en geconcretiseerd worden op het terrein van de psychopathologie. De stappen van de empirische cyclus worden daarbij gevolgd. Aandacht wordt besteed aan determinanten die het ontstaan, de instandhouding en de verergering van psychische klachten verklaren. Verschillende theoretische modellen rondom

eenzelfde fenomeen moeten naast elkaar worden geëvalueerd op houdbaarheid, relevantie en empirische ondersteuning. Daarnaast is er aandacht voor determinanten die een gunstig beloop bevorderen. Kennismaking met geavanceerde onderzoeksdesigns, zoals experimenteel, longitudinaal en observationeel onderzoek, alsmede experience sampling methodiek komt ruim aan bod. In het curriculum wordt tevens stilgestaan bij het toepassen van geavanceerde statistische technieken, waaronder multilevelanalyse, moderatie- en mediatielanalyse en meta-analyse. Ten aanzien van de diagnostiek wordt in de opleiding het model van handelingsgerichte diagnostiek gehanteerd en wordt kritisch gekeken naar de psychometrische eigenschappen van de beschikbare meetinstrumenten.

Naast het verwerven van kennis en inzicht komen ook professionele vaardigheden in de drie blokken aan bod. In ieder blok wordt een training aangeboden die enerzijds thematisch met de inhoud van het desbetreffende blok is verbonden en anderzijds van belang is voor de klinische stage en de latere beroepspraktijk.

De eerder opgedane kennis en ontwikkelde vaardigheden (wetenschappelijk en professioneel) worden vervolgens door de studenten in praktijk gebracht tijdens de klinische- en/of onderzoekstage.

Parallel aan het verplichte blokonderwijs volgen studenten keuzeblokken of een klinische stage. Studenten die de zogenaamde theoretische variant kiezen volgen drie keuzeblokken na elkaar van elk 6 EC. Voor de invulling van de keuzeblokken staat het studenten in principe vrij om een keuze te maken voor onderwijs aan de eigen dan wel buiten de eigen faculteit. De keuzeonderdelen dienen ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de programmacoördinatoren om te garanderen dat de gekozen onderdelen passen binnen de eindtermen van de opleiding.

Zoals ook uit de gesprekken met studenten en docenten naar voren kwam, opteren veruit de meeste studenten (meer dan 95%) voor de klinische variant. Studenten geven aan juist enthousiast te zijn over een wetenschappelijke opleiding die praktijkgericht is. Dit betekent dat zij veelal geen keuzeblokken volgen, maar voor een klinische stage kiezen met een omvang van 18 EC oftewel 520 uur, waarin diagnostische en (psychotherapeutische) vaardigheden in praktijk gebracht worden.

Studenten benadrukten dat zij de combinatie van theoretisch onderwijs, vaardigheidstraining en klinische stage in één periode zeer waarderen. Studenten gaven daarbij aan dat de onderdelen goed op elkaar aansluiten en hen daadwerkelijk in staat stellen om opgedane kennis te verwerken en toe te passen. Studenten gaven tevens aan dat zij door deze combinatie van wetenschappelijk en praktijkonderwijs snel vorderingen maken.

Het zelfevaluatie rapport beschrijft dat de stage-instelling een erkende instelling in de geestelijke gezondheidszorg dient te zijn, blijkend uit bijvoorbeeld een AWBZ erkenning, een HKZ-certificaat en/of contracten met zorgkantoren. De instelling dient de stagiaire voldoende leermogelijkheden te kunnen bieden op het gebied van intake, psychodiagnostisch onderzoek en begeleiding en behandeling van kinderen en/of volwassenen. Minimaal 50% van de stageactiviteiten dient te bestaan uit werkzaamheden waarbij de stagiaire direct contact heeft met de cliënten en/of cliëntsystemen (zoals bij diagnostiek en interventies). De stagebegeleider dient een academisch geschoolede, BIG geregistreerde hulpverlener te zijn met minimaal twee jaar klinische ervaring en draagt zorg voor de begeleiding van de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden.

Gedurende de stageperiode worden vanuit de faculteit tien intervisiebijeenkomsten gepland waarin de stagiaire, samen met ongeveer tien andere studenten die stage lopen, reflecteert op het leerproces in de praktijk. De intervisiebijeenkomsten worden begeleid door een medewerker van de faculteit met uitgebreide klinische expertise. Tevens bezoekt de medewerker halverwege de stage elke stageplek van zijn intervisiegroep, dit om te overleggen of de student ten aanzien van zijn leerweg op koers ligt.

In de vierde en laatste periode van de masteropleiding volgt de onderzoeksstage en het schrijven van de masterthesis (24 EC). Uit het zelfevaluatie-rapport en de gesprekken met docenten en studenten blijkt dat de onderzoeksstage op verschillende manieren kan worden vormgegeven. De onderzoeksstage kan worden gecombineerd met de klinische stage, maar het is ook mogelijk om de onderzoeksstage separaat te volgen. De examencommissie benadrukte echter dat in beide gevallen voor zowel de onderzoeksstage als voor de klinische stage afzonderlijke, toegesneden procedures, doelstellingen en eindtermen worden gehanteerd.

Tijdens het gesprek met het management werd aan de commissie uitgelegd dat het bij een 'gecombineerde stage' van groot belang is, dat er met de stageverlenende instelling goede afspraken worden gemaakt over de uitvoering van de onderzoeksstage en de tijd die de student aan het onderzoek besteedt. Daarnaast is het van belang dat wederzijdse verwachtingen over wat wel en wat niet door middel van het onderzoek van de student aangetoond kan worden en waarvoor data wel en niet gebruikt mogen worden vooraf helder zijn. Immers, ook als later blijkt dat de onderzoeksdata de stageverlenende instelling in een minder gunstig daglicht stellen, moet de student in staat zijn ongehinderd zijn/haar masterthesis te kunnen schrijven.

In de onderzoeksstage wordt van de student verwacht dat hij of zij onder begeleiding van medewerkers van de faculteit en de instelling waar de onderzoeksstage wordt uitgevoerd, relatief zelfstandig een empirisch onderzoek opzet en uitvoert.

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat er een stagecoördinator is aangesteld om de studenten op een vroegtijdig moment te informeren over de stage en de masterthesis. De stagecoördinator organiseert een voorlichtingsbijeenkomst in de tweede blokperiode van het derde jaar, verzorgt het up to date houden van het stageaanbod en de informatie op de website en is wekelijks voor studenten bereikbaar via het stagespreekuur. De stagecoördinator informeert studenten over de onderzoeksopzet, de begeleiding en faciliteert het initiële contact tussen de student en de stagebiedende instelling. Op het moment dat het onderzoeksvoorstel akkoord is en de stagebiedende instelling bekend is, neemt de eerste begeleider de taken van de stagecoördinator over.

Een student heeft voor zijn onderzoekstraject twee facultaire beoordelaars. De eerste facultaire beoordelaar is degene die de student inhoudelijk begeleidt en heeft de volgende taken:

- Het opstellen van een afspraken-schema met de student over de contactfrequentie en de tijdsplanning van het onderzoek en de verslaglegging.
- De keuze van een tweede beoordelaar, in samenspraak met de student.
- De beoordeling of het onderzoeksvoorstel inhoudelijk voldoende kwaliteit heeft en binnen de gestelde termijn uitvoerbaar is.
- Ervoor waken dat er een goedgekeurde onderzoeksopzet is binnen de daarvoor gestelde termijn.
- Primaire verantwoordelijkheid voor de methodologische en statistische begeleiding.

Volgens het zelfevaluatie-rapport biedt de afsluitende onderzoeksperiode de student de mogelijkheid om specifieke en gedetailleerde kennis rondom een bepaald thema of stoornis

wetenschappelijk uit te diepen en eerder verworven kennis en vaardigheden met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek in de praktijk te brengen. Docenten en studenten gaven in de gesprekken met de commissie aan, dat in de meeste gevallen het onderwerp van de onderzoekstage aansluit bij het lopende onderzoek binnen de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences of de Faculty of Psychology and Neuroscience.

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat het onderwijsprogramma van de masteropleiding nauw aansluit op de wetenschappelijke ontwikkelingen binnen het internationale vakgebied 'Mental Health sciences'. Studenten en docenten gaven in de gesprekken met de commissie aan dat (nieuwe) inzichten uit wetenschappelijk onderzoek op het gebied van psychopathologie voortdurend worden ingebracht in het onderwijs. In het onderwijs wordt volop gebruik gemaakt van onderzoeksthema's vanuit het instituut 'Experimentele psychopathologie (EPP)', waarin 9 universiteiten uit België en Nederland participeren. Vanuit Maastricht University neemt de capaciteitsgroep 'Clinical Psychological Science' van de Faculty of Psychology and Neuroscience deel aan het instituut EPP. Enkele jaren geleden zijn het wetenschappelijk personeel en bijbehorende onderzoekprogramma's, betrokken bij het onderwijsprogramma van de Masteropleiding Mental Health, overgegaan van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences naar de Faculty of Psychology and Neuroscience.

De Masteropleiding Mental Health past probleemgestuurd onderwijs (PGO) toe in het leerproces van studenten. In het zelfevaluatie-rapport wordt toegelicht dat het PGO als doel heeft een leeromgeving te realiseren die het leerproces van studenten maximaal stimuleert. De belangrijkste onderwijskundige principes die ten grondslag liggen aan PGO zijn constructief leren, contextueel leren en collaboratief leren. Constructief leren is een vorm van actieve kennisverwerving waardoor studenten beter in staat zijn nieuwe kennis op te slaan en te herinneren. Contextueel leren aan de hand van casuïstiek die relevant is voor het latere beroep leidt tot verhoging van motivatie en bevordert de transfer van kennis naar de praktijk. Met collaboratief of samenwerkend leren, tenslotte, stimuleren studenten elkaar, delen ze kennis en verantwoordelijkheid.

Tijdens de visitatie gaven docenten en studenten aan zeer enthousiast te zijn over het PGO. Studenten en alumni bevestigden dat PGO in de setting van kleine onderwijsgroepen het opnemen, verwerken en toepassen van inhoudelijke kennis en het verkrijgen van inzicht bevordert.

Studenten participeren niet alleen in onderwijsgroepen, maar ook in projectgroepen. In de projectgroepen wordt expliciet aandacht gegeven aan het proces van samenwerken om te komen tot een gemeenschappelijk eindproduct. Daarbij ontvangt de student regelmatig feedback over zijn/haar voortgang in het verwerven van kennis en zijn/haar bijdrage in het proces van samenwerken.

In aanvulling op het PGO en ter ondersteuning van het specifieke blokthema worden colleges gegeven. Daarnaast bevatten de onderwijsblokken trainingen, gericht op het stimuleren van praktijkvaardigheden. In het zelfevaluatie-rapport wordt het concept van 'Workplace oriented learning' genoemd, dat de onderwijskundige basis vormt voor zowel de klinische stage als de onderzoekstage. Door middel van 'Workplace oriented learning' doet de student relatief zelfstandig ervaring op met betrekking tot het klinisch werken en het verrichten van empirisch onderzoek.

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat de programmagroep, bestaande uit alle docenten die een coördinerende functie vervullen binnen het programma, verantwoordelijk is voor de

inhoud en opzet van de Masteropleiding Mental Health. Tijdens de visitatie gaven de inhoudelijk verantwoordelijken en de docenten aan dat de programmagroep het curriculum vormgeeft, de beoogde eindtermen van de opleiding op blokniveau uitwerkt en de interne samenhang bewaakt. Daarnaast wordt in deze programmagroep gekeken naar de logische opbouw van het programma en naar inbedding van blokoverstijgende thema's in de diverse onderwijsblokken.

In het gesprek met de opleidingscommissie werd uiteengezet dat de inhoud, opzet en toetsing van programmaonderdelen standaard wordt geëvalueerd door studenten. Daarbij werd aangegeven dat evaluaties regelmatig tot bijstelling en verbetering van het onderwijs leiden. De opleidingscommissie en studenten noemden in dit kader het blok 'Psychotic disorders' als goed voorbeeld. Een vorige uitvoering van dit onderwijsblok was op meerdere punten slecht beoordeeld door studenten. Belangrijkste oorzaak was dat studenten met verschillende achtergronden waren toegelaten tot dit blok, hetgeen afbreuk deed aan het niveau en aan de opkomst bij onderwijsgroepen en practica. De 'stevige' evaluatie heeft vervolgens geleid tot bijstelling/reparatie van het onderwijsblok.

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat in het voltijd programma van de opleiding wordt uitgegaan van een gemiddelde studielast van 40 uur per week, over een periode van 40 weken. In de deeltijdvariant is het programma verdeeld over twee jaar, waarbij het blokonderwijs in het eerste jaar wordt afgesloten, terwijl de stage en het schrijven van de masterthesis veelal plaats vinden in het tweede jaar van de studie. In geval van de deeltijdvariant wordt in samenspraak met de programmacoördinator een individueel studietraject vastgelegd, waardoor participatie in het voltijd programma mogelijk is.

Het contactonderwijs binnen de onderwijsblokken wordt geconcentreerd aangeboden op één dag per week. De faculteit streeft hierbij naar een optimale verhouding van 1 contactuur op 2 zelfstudie-uren. In bijlage 5 is een overzicht opgenomen van het gemiddeld aantal contacturen en uren zelfstudie, zoals gerapporteerd door studenten. Studenten geven aan voor de onderwijsblokken gemiddeld 12 tot 15 uur per week aan zelfstudie te besteden.

Het aantal contacturen in deze onderwijsblokken komt uit op gemiddeld 6 tot 7 uur per week. Aangezien binnen de masteropleiding het blokonderwijs parallel is georganiseerd aan de klinische stage wordt nog eens 20 uur per week aan praktijkonderwijs besteed.

In de gesprekken met de commissie gaven de studenten en alumni aan de studielast pittig te vinden, mede doordat meerdere onderdelen van het programma (onderwijs, practica en klinische stage) parallel zijn gepland. "Om niet in de problemen te komen is het noodzakelijk dat je de onderwijsactiviteiten goed plant en op tijd de klinische en onderzoeksstage regelt". Tegelijkertijd gaven de studenten aan deze druk als stimulerend en motiverend te ervaren. Studenten benadrukten dat er bij aanvang van de opleiding vanuit de faculteit meer en duidelijker gecommuniceerd kan worden dat tijdig met de oriëntatie op de stages moet worden begonnen en dat dit eigen verantwoordelijkheid en initiatief van de student vraagt.

Studenten geven aan de klinische stage uitermate belangrijk te vinden en als een noodzakelijke voorwaarde te zien voor het succesvol betreden van de arbeidsmarkt en toegang te krijgen tot de postacademische opleidingen, bijvoorbeeld tot GZ-psycholoog. Uit de gesprekken met studenten, docenten en alumni heeft de commissie vernomen dat als de major en minor G GK binnen de bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen met goed gevolg zijn afgelegd, de klinische stage met minimaal een voldoende is afgesloten en tijdens de klinische

stage de basisaantekening testdiagnostiek is behaald, de student voldoet aan de instroomeisen voor de postacademische opleiding.

Het zelfevaluatie rapport beschrijft dat studenten weten dat bepaalde klinische stageplaatsen een langere tijdsinvestering vergen en dat daarmee het risico van studievertraging bestaat. Volgens het zelfevaluatie rapport vinden studenten een leerzame klinische stageplek belangrijker dan eventuele studievertraging. Een langere stage betekent volgens hen meer werkervaring, hetgeen hun kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk vergroot.

In de gesprekken met de commissie gaven studenten aan een omvangrijke en lange klinische stage geen (groot) probleem te vinden, aangezien zij veelal de aantekening testdiagnostiek willen behalen en willen voldoen aan de toegangseisen voor de postacademische opleidingen. Studenten geven wel aan dat het niet kunnen vinden van een geschikte stageplaats of het niet 'op tijd' kunnen beginnen met de klinische stage wel als knelpunt te zien.

Met betrekking tot de gemiddelde studieduur geeft het zelfevaluatie rapport aan dat de faculteit nastreeft dat 80% van de studenten de opleiding binnen 2 jaar na aanvang afrondt. In bijlage 5 zijn gegevens over de studierendementen en de gemiddelde studieduur van de opleiding opgenomen. Volgens de faculteit bestaan er geen noemenswaardige verschillen in de gemiddelde studieduur tussen studenten die instromen vanuit de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen (GGK) en vanuit opleidingen van andere universiteiten of HBO-instellingen. Het zelfevaluatie rapport bevat ook een vergelijking met de gemiddelde studieduur van de masteropleidingen psychologie in Nederland. Daaruit wordt geconcludeerd dat de Masteropleiding Mental Health in de pas loopt. De gemiddelde studieduur van de masteropleidingen psychologie lag de afgelopen jaren tussen de 14 en 18 maanden. De gemiddelde studieduur van de masteropleiding Mental Health lag tussen 15 en 19 maanden.

Het zelfevaluatie rapport geeft aan dat, naar aanleiding van de vorige visitatie waarbij de commissie kritisch oordeelde over de lange studieduur als gevolg van de klinische stage, de faculteit de informatievoorziening over de klinische stage en de consequenties voor de studieduur heeft verbeterd. Tegenwoordig worden studenten in het derde jaar van de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen geïnformeerd. Daarnaast heeft de Examencommissie het mogelijk gemaakt dat studenten dispensatie kunnen aanvragen om eerder te mogen starten met de onderzoeksstage. Het Faculteitsbestuur acht het echter niet opportuun om op dit moment veranderingen aan te brengen in de structuur van de opleiding of in de kwantitatieve zwaarte van de klinische stage aangezien de huidige masteropleiding toelating geeft tot de postacademische opleiding tot gezondheidszorgpsychologie.

De Masteropleiding Mental Health is een zogenaamde doorstroommaster. Dit betekent dat studenten die met succes de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen met major en minor 'Geestelijke Gezondheidskunde (GGK) hebben afgerond, direct toelaatbaar zijn tot de opleiding. Studenten met een andere academische bachelor of met een HBO bachelor kunnen door middel van een schakelprogramma toegang krijgen tot de opleiding. Het schakelprogramma is voor alle 'externe' studenten die een klinische stage willen uitvoeren verplicht. Alvorens te kunnen starten met de klinische stage dient de student namelijk te beschikken over anamnestiche vaardigheden (gespreksvaardigheden, intake vaardigheid en functionele analyse), diagnostische vaardigheden (afnemen, scoren en interpreteren van tests en adequate verslaglegging) en over inzicht in de eigen ontwikkel-/leerpunten. Bij voorkeur is ook reeds geoefend met (eenvoudige) interventie technieken. Verder wordt theoretische kennis verwacht over enkele stoornissen die men in de stage kan tegenkomen. In het

schakeljaar wordt vanuit de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen de minor ‘GGK therapie’ en onderwijsblokken aangeboden die handelen over psychopathologie.

Studenten en docenten gaven in het gesprek met de commissie aan dat het schakelprogramma intensief is en er voor zorgt dat alle studenten min of meer een gelijk ingangsniveau hebben bij aanvang van de masteropleiding.

Om in de nabije toekomst studenten met een afgeronde bacheloropleiding Psychologie van de Faculty of Psychology and Neuroscience toch direct toegang te kunnen verlenen tot de Masteropleiding Mental Health, is een voorwaardelijke route ontwikkeld. Studenten van de Bacheloropleiding Psychologie dienen een klinische minor te volgen tijdens hun opleiding. Vanaf 2012/2013 wordt deze mogelijkheid geboden.

Docenten

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat binnen de faculteiten onderzoek, onderwijs en klinische zorgtaken sterk zijn verweven. Het overgrote deel van de docenten vervult een combinatie van onderzoek en/of onderwijs en/of klinische zorgtaken. In principe dienen alle vaste stafleden gepromoveerd te zijn. Al het onderwijs is verankerd binnen onderzoek, waarbij de meerderheid van de docenten is verbonden aan de capaciteitsgroep ‘Clinical Psychological Science’ en participeert binnen de onderzoeksschool EPP. Tevens worden docenten van andere disciplines ingezet, bijvoorbeeld uit de psychofarmacologie en het gezondheidsrecht.

In de masteropleiding wordt ook gebruik gemaakt van inhoudsdeskundige gastdocenten uit diverse instellingen om de kwaliteit van het klinisch onderwijs te borgen. In dit kader heeft de faculteit bijvoorbeeld een contract gesloten met de RIAGG Maastricht, waarmee voor de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen (GGK) en de Masteropleiding Mental Health 1,5 FTE onderwijsformatie wordt ingezet vanuit de RIAGG Maastricht. De RIAGG levert inhoudsdeskundige trainers voor de klinische vaardigheidstrainingen en intervisie. Voor de opleiding betekent dit dat trainingen en intervisiebijeenkomsten in goede handen liggen van klinisch deskundigen, aldus het zelfevaluatie-rapport.

De staf-student ratio is over de afgelopen jaren redelijk constant en fluctueert rondom de 1:20 (zie ook bijlage 5). Volgens het zelfevaluatie-rapport is het aantal FTE’s dat ingezet wordt binnen het onderwijsprogramma afhankelijk van het aantal studenten en het aantal en type onderwijsrollen die uitgevoerd worden (zoals programmaleider, blokcoördinator, stagecoördinator, docent, tutor van een onderwijsgroep, trainer, begeleider masterthesis, begeleider intervisiebijeenkomsten). De verschillende onderwijsrollen zijn gekwantificeerd in normuren. Naast onderwijsrollen bestaan ook algemene rollen binnen het onderwijs, te denken valt bijvoorbeeld aan de Opleidingscommissie, de Examencommissie, PR en voorlichting. Deze algemene rollen worden niet meegenomen bij de berekening van de student-staf ratio.

De kwaliteit van de docenten op onderwijskundig gebied wordt bevorderd door de verplichte training ‘Basiskwalificatie onderwijs’ (BKO) voor al het wetenschappelijk personeel met onderwijstaken. Daarnaast zijn nieuwe stafleden verplicht een cursus te volgen over PGO en ontvangen ze training in de rol van tutor. Het functioneren van docenten in het onderwijs wordt mede bewaakt aan de hand van blokevaluaties die door studenten worden ingevuld.

Studenten kunnen in hun masteropleiding een beroep doen op begeleiding van de studieadviseur. Het zelfevaluatie-rapport geeft aan dat studenten - naast de studieadviseurs - ook contact kunnen leggen met de docenten. De afstand tussen studenten en docenten is relatief klein als gevolg van het werken binnen het PGO systeem. Ook bij meer

vakinhoudelijke problemen kan een student een antwoord krijgen van leden van de wetenschappelijke staf.

Opleidings specifieke voorzieningen

Het PGO als leidend didactisch concept vereist bijzondere ruimtelijke voorzieningen in vergelijking met een traditioneel curriculum. Voor de Masteropleiding Mental Health zijn kamers beschikbaar voor onderwijsgroepen van 10 tot 14 personen. Daarnaast beschikt de opleiding over moderne ruimtes voor vaardigheidstrainingen. Deze ruimtes zijn voorzien van computers, projectieschermen en opname- en dvd apparatuur.

Het PGO leidt ertoe dat een groot aantal studenten in eenzelfde periode behoefte heeft aan dezelfde soort informatie. Bovendien stimuleert PGO het raadplegen van verschillende informatiedragers en het kennismaken van inzichten vanuit verschillende invalshoeken. Aan deze behoefte is tegemoet gekomen door in het studielandschap een omvangrijke collectie boeken beschikbaar te stellen met meerdere titels per onderwerp en meerdere exemplaren per titel. Het studielandschap biedt ook uitgebreide studeerfaciliteiten, variërend van grote studiezalen tot kleinere overlegruimten en studiecellen, waarvan vele voorzien van een pc.

Een cruciale voorziening binnen de masteropleiding is de beschikbaarheid van klinische stageplaatsen voor alle studenten. Het zelfevaluatie rapport geeft aan dat een combinatie van factoren (toenemende studenten aantallen, bezuinigingen binnen de GGZ) het aantal beschikbare stageplaatsen mogelijk onder druk kunnen zetten. Het management van de opleiding gaf in het gesprek met de commissie aan dat hierop wordt geanticipeerd door het actief benaderen van instellingen om meer stageplaatsen te verwerven en daarbij afspraken te maken over een kortere stageduur. Rekening houdend met de verschuivingen van problematiek in de GGZ van de tweede lijn naar de eerste lijn wordt extra aandacht besteed aan de acquisitie van stageplaatsen binnen eerstelijns psychologenpraktijken.

Het zelfevaluatie rapport, maar ook de studenten en alumni waarmee de commissie heeft gesproken geven aan dat studenten de masteropleiding waarderen. Onder studenten wordt het PGO breed gedragen, de klinische stages met intervisiebijeenkomsten worden positief beoordeeld, de onderzoekstage wordt ervaren als een waardevolle bijdrage in de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en de begeleiding/feedback wordt ontvangen als goed en stimulerend.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de eindtermen van de Masteropleiding Mental Health consequent zijn vertaald naar specifieke doelstellingen voor ieder afzonderlijk programmaonderdeel. Ieder onderwijsblok kent eigen doelstellingen die verbijzonderd zijn naar kennis en inzicht, toepassen van kennis en inzicht, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden. De commissie is van mening dat de doelstellingen van de programmaonderdelen tezamen voldoende waarborgen dat de beoogde eindtermen van de masteropleiding ook worden bereikt.

De commissie stelt vast dat de masteropleiding is opgebouwd rondom twee herkenbare tracks. Een track gericht op de psychopathologie bij volwassenen en een track gericht op psychopathologie bij kinderen/jeugd. De commissie is van mening dat binnen deze tracks de theoretische onderwijsblokken thematisch zijn vormgegeven door ze stoornisgerelateerd in te richten. De commissie oordeelt dat deze thematische opzet en inhoud van het programma er mede voor zorgt dat studenten daadwerkelijk specialistische, theoretische kennis kunnen opdoen rondom een specifieke groep van psychische stoornissen. Daarbij is de commissie positief over de bewuste volgorde van de stoornisgerelateerde blokken in het curriculum.

De commissie is van mening dat het theorieonderwijs en de practica gericht op ontwikkeling van professionele vaardigheden binnen één stoornisgerelateerd onderwijsblok elkaar goed aanvullen. De commissie oordeelt dat deze verbinding ervoor zorgt dat het verkrijgen van kennis en inzicht in de psychopathologie hand in hand gaat met het leren toepassen van diagnostische en therapeutische vaardigheden.

Gegeven het doel en profiel van de masteropleiding, namelijk het aanleggen van een wetenschappelijke, specialistische kennisbasis, gecombineerd met professionele vaardigheden die snel in de praktijk kunnen worden toegepast, acht de commissie de klinische stage een belangrijk onderdeel van de opleiding. De commissie stelt vast dat vrijwel alle studenten kiezen voor de klinische, praktijkgeoriënteerde leerweg en dus voor de klinische stage.

De commissie is van mening dat de klinische stage inhoudelijk en kwalitatief goed is ingebed in het curriculum. De commissie stelt vast dat er duidelijke dwarsverbanden zijn tussen het theoretisch onderwijs, de practica en de klinische stage. Daarbij waardeert de commissie de verplichte deelname aan de gestructureerde intervisiebijeenkomsten tijdens de stageperiode. De commissie stelt tevens vast dat er een actief relatiebeheer met stageverlenende instellingen wordt gevoerd en dat met deze instellingen constructieve samenwerkingsafspraken worden gemaakt.

Tegelijkertijd constateert de commissie dat de klinische stage qua omvang niet goed inpasbaar is in het curriculum. Stageverlenende (gezondheidszorg)instellingen stellen eisen aan de omvang en duur van de stage die verder gaan dan de tijd die hiervoor in het curriculum van de eenjarige masteropleiding is gereserveerd. De commissie stelt vast dat de gemiddelde studieduur de nominale duur van de eenjarige Masteropleiding Mental Health overschrijdt met 3 tot 7 maanden. De commissie stelt tevens vast dat de gemiddelde studieduur in de afgelopen jaren is toegenomen met circa één maand per jaar. Hoewel de commissie begrip heeft voor het argument van de faculteit dat met het afronden van de opleiding ook aan de ingangseisen van de postacademische opleidingen wordt voldaan, vindt zij inpasbaarheid in het curriculum zwaarder wegen. De commissie adviseert de opleiding om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat studenten op tijd kunnen beginnen met de klinische stage (dus op het moment dat het programma dat voorschrijft). Daarnaast acht de commissie het wenselijk dat de duur van de klinische stage wordt ingeperkt zodat deze binnen het jaarprogramma van de masteropleiding past. De commissie realiseert zich dat, uitgaande van de huidige eisen, dit ten koste gaat van de directe toegang tot de postdoctorale opleiding tot GZ-psycholoog en/of psychotherapeut.

Overigens merkt de commissie op dat de gemiddelde studieduur van de Masteropleiding Mental Health niet bijzonder afwijkt van de gemiddelde studieduur van masteropleidingen psychologie.

Ten aanzien van de studeerbaarheid en studielast oordeelt de commissie dat – behoudens de omvang/duur van de klinische stage - de masteropleiding geen struikelblokken heeft en niet onevenredig zwaar is. De commissie is van mening dat de structuur, de opbouw en het didactisch concept waarborgen dat de studielast van de opleiding evenredig is verdeeld over het jaar en aanvaardbaar is.

In lijn met de visie van de commissie dat de Masteropleiding Mental Health goed past binnen het domein van de psychologie, vindt de commissie het positief dat de voltallige wetenschappelijke staf onderdeel is van de Faculty Psychology and Neuroscience. De commissie ziet de bundeling van de wetenschappelijke expertise op het gebied van psychopathologie binnen de capaciteitsgroep Clinical Psychological Science als belangrijke

meerwaarde voor de kwaliteit en inhoud van het programma. De commissie is van mening dat het onderwijs daarmee goed in verband staat met de onderzoeksprogramma's van de capaciteitsgroep en het onderzoeksinstituut EPP.

De commissie oordeelt positief over de inzet van vakinhoudelijke docenten en trainers vanuit de beroepspraktijk. De commissie is van mening dat bij uitstek deze docenten de beoogde klinische vaardigheden bij studenten kunnen aanleren. In dit kader waardeert de commissie het zogenoemde concept van 'Workplace oriented learning'.

De commissie acht de vrij constante staf-student ratio van 1: 20 voldoende om het curriculum adequaat vorm te geven en uit te voeren.

De commissie heeft eveneens waardering voor het probleem gestuurd onderwijs (PGO) als leidend didactisch concept. De commissie is van mening het PGO in belangrijke mate bijdraagt aan het zelflerend vermogen van studenten, maar ook aan de verwerking, vertaling en toepassing van verworven theoretische kennis. Bovendien is de commissie ervan overtuigd dat het PGO ook bijdraagt aan de ontwikkeling van andere relevante academische en professionele vaardigheden, waaronder probleemanalyse, vraagverheldering, debat, argumentatie, kritisch oordelen en reflectie.

De commissie stelt vast dat de aanwezige voorzieningen zijn afgestemd op het PGO-systeem. De commissie stelt tevens vast dat het EleUM (Blackboard) intensief en naar tevredenheid van docenten en studenten wordt gebruikt voor het ontsluiten van studiemateriaal, maar ook voor onderlinge communicatie.

De commissie is van mening dat de onderzoeksstage en het daaraan gekoppelde traject van het schrijven van de masterthesis in belangrijke mate bijdraagt aan de ontwikkeling van wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden en schrijfvaardigheden op academisch niveau.

De commissie oordeelt dat studenten voldoende mogelijkheden hebben om de onderzoekstage ofwel binnen de faculteit dan wel daarbuiten te ondernemen. De commissie is van mening dat studenten door middel van de onderzoeksstage de mogelijkheid hebben om te participeren in lopend, hoogstaand wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de psychopathologie.

De commissie stelt vast dat een combinatie van de onderzoeksstage met de klinische stage eveneens tot de mogelijkheden behoort, waarbij vanuit de faculteit een strikte afbakening tussen beide stages goed wordt bewaakt. Evenals de studenten heeft de commissie veel waardering voor de wijze waarop de begeleiding rondom de onderzoeksstage en de masterthesis is vormgegeven.

De commissie heeft van de studenten en alumni vernomen dat zij de inhoudelijke aansluiting vanuit de Bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen (GGK), maar ook vanuit het schakelprogramma goed vinden. De commissie oordeelt positief over het stevige inhoudelijke schakelprogramma en de aanvullende ingangseisen voor HBO-studenten ten aanzien van statistiek, methoden en technieken en schrijfvaardigheden. De commissie is verder van oordeel dat het curriculum van de masteropleiding zodanig is ingericht dat studenten voldoende worden voorbereid op de onderzoekstage en het schrijven van de masterthesis.

De commissie stelt vast dat studenten en afgestudeerden positief zijn over de inhoud en opzet van de Masteropleiding Mental Health. De inhoud en samenhang van de nieuwe afstudeerrichting 'Child and adolescent psychopathology' wordt door de studenten uitermate

gewaardeerd. De commissie constateert dat de onderdelen van het curriculum systematisch worden geëvalueerd en naar aanleiding daarvan zo nodig worden bijgesteld.

De commissie concludeert dat het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen een samenhangende onderwijsleeromgeving vormen. De commissie concludeert tevens dat inhoud en vormgeving van het programma, in samenhang met het personeel en de voorzieningen het voor instromende studenten in voldoende mate mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Conclusie

Masteropleiding Mental Health: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Masteropleiding Mental Health

Het zelfevaluatie rapport geeft aan dat de Examencommissie Gezondheidswetenschappen bij de opzet en herziening van de Onderwijs- en examenregeling rekening heeft gehouden met regels ten aanzien van toetsspreiding, toetsaantallen en herkansingen en met de studeerbaarheid van het programma. De Onderwijs- en examenregeling wordt onder aansturing van de Examencommissie jaarlijks geëvalueerd en gereviseerd.

De Examencommissie gaf in het gesprek met de commissie aan dat zij per deskundigheidsgebied de examinatoren benoemt, eisen stelt aan passende training van examinatoren (basiskwalificatie onderwijs), toeziet op de kwaliteit van de toetsen en de hoogte en variatie van de eindcijfers controleert.

Het zelfevaluatie rapport beschrijft dat een aftekening van een onderwijsblok wordt verkregen wanneer een student aan alle blokonderdelen heeft voldaan: voldoende resultaat op de bloktoets, voldoende aanwezigheid bij de onderwijsgroepsbijeenkomsten, 100% aanwezigheid bij vaardigheidsbijeenkomsten en voldoende resultaat op de eventuele verslagen.

Elk onderwijsblok wordt afgesloten met een summatieve bloktoets die betrekking heeft op de inhoud van het aangeboden blok. Het zelfevaluatie rapport licht toe dat de toetsvormen in de eerste plaats worden geïndiceerd door de doelstellingen van een blok. Wanneer een onderwijsblok vrijwel uitsluitend cognitieve doelen heeft, wordt een toets gehanteerd bestaande uit open essay vragen, of een combinatie van open essay vragen en meerkeuzevragen, waarbij de toetsvragen meer gericht zijn op inzicht en toepassing van kennis dan op reproductie van de kennis zelf. Wanneer echter het vaardigheidsaspect een dominante plaats inneemt in de blokdoelstellingen worden andere toetsvormen ingezet, zoals het voeren van gesprekken met simulatiepatiënten, het schrijven van een paper, het houden van een presentatie en groepsopdrachten.

Het zelfevaluatie rapport bevat een tabel met gehanteerde toetsvormen per onderwijsblok.

Studenten met een functiebeperking kunnen een verzoek richten aan de Examencommissie om een alternatieve manier van toetsing.

In de Onderwijs- en examenregeling is vastgelegd dat een bloктоets binnen twintig werkdagen moet zijn nagekeken. Het zelfevaluatie-rapport geeft aan dat deze termijn in de regel ook wordt gerealiseerd. Indien een student het resultaat van de toets en de beoordeling wil inzien dan heeft de student vier weken de tijd (na openbaarmaking van de resultaten) om daartoe een verzoek in te dienen bij de blokcoördinator.

Klachten van studenten over de toets en/of het resultaat van de toets kunnen schriftelijk gericht worden aan de Examencommissie, die vervolgens na overleg met de student en de blokcoördinator een beslissing zal nemen. Als een student het niet eens is met de beslissing van de Examencommissie, dan is beroep mogelijk bij het College van beroep voor de examens van Maastricht University.

De Examencommissie hanteert een percentage van 45% of meer gezakte studenten als een signaal. In dergelijke gevallen treedt de Examencommissie in overleg met de blokcoördinator om de oorzaken van het lage slagingspercentage te achterhalen.

Per blok wordt een herkansingsmogelijkheid aangeboden aan studenten die een onvoldoende behaald hebben, de herkansing wordt georganiseerd door de Examencommissie en bij voorkeur gepland voor de start van de onderzoekstage en de masterthesis.

De klinische stage wordt beoordeeld en afgetekend op basis van 10 supervisie bijeenkomsten, drie (tussen)rapporten van de student en een beoordeling door de begeleider binnen de instelling. De uiteindelijke beoordeling van de klinische stage geschiedt door een lid van de wetenschappelijke staf van de faculteit.

Halverwege de stageperiode vindt een tussentijdse evaluatie plaats. De intervisor bezoekt de instelling en heeft een gesprek met de stagiaire en de stagebegeleider. Nagegaan wordt of de stagiaire op koers ligt met zijn stageplan en werkzaamheden om de stage met minimaal een voldoende te kunnen afronden. Mocht dit niet het geval zijn dient een plan te worden opgesteld met daarin inspanningen van alle partijen om dit zoveel mogelijk te garanderen. Indien de klinische stage of een deel ervan uiteindelijk toch als onvoldoende wordt beoordeeld, kan de stagecoördinator besluiten tot een extra stage of een verlengde stage. Een extra stage of verlengde stage zal doorgaans wel leiden tot enige studieverlenging.

Het zelfevaluatie-rapport beschrijft dat naar aanleiding van opmerkingen en aandachtspunten voorkomend uit de vorige visitatie, een verandering is doorgevoerd in de wijze waarop reflectie op de beroepspraktijk en het eigen functioneren daarin wordt beoordeeld. Voorheen lag deze beoordeling volledig bij de instellingsbegeleider. Nu geeft de instellingsbegeleider een beoordeling van het functioneren van de student op de stageplek die voor een derde wordt meegenomen in de eindbeoordeling. Daarnaast geeft de facultaire intervisiebegeleider een beoordeling op basis van inbreng in de intervisiebijeenkomsten en de mate waarin een student in staat is tot reflecteren, die ook voor een derde meetelt. Tenslotte worden de leesverslagen bekeken door de coördinator van de klinische stages en de programmaleiding waarbij tevens gekeken wordt naar de inbedding in de theorie en de beschrijving van de achterliggende filosofie van de stage. Ook dit deel telt voor een derde mee in de beoordeling.

De commissie heeft tijdens het bezoek de ingevulde beoordelingsformulieren voor de klinische stage ingezien.

De onderzoekstage dient te resulteren in een wetenschappelijke thesis, individueel geschreven en in de Engelse taal. De masterthesis wordt in alle gevallen door een eerste en een tweede beoordelaar onafhankelijk van elkaar beoordeeld. De eerste en tweede beoordelaar begeleiden en beoordelen op meerdere momenten gedurende de periode van onderzoek en scriptie, te weten:

- de onderzoeksopzet;
- de voortgang van het onderzoek tijdens de uitvoeringsfase;
- de uiteindelijke masterthesis.

In de bijlagen bij het zelfevaluatie-rapport zijn de 'Guidelines for the Master's thesis in Health Sciences' opgenomen, waarin de geldende beoordelingscriteria zijn uitgeschreven. Beide beoordelaars geven ieder vijf cijfers: 1 cijfer voor vormaspecten en 4 cijfers voor de inhoud (correspondentie tussen vorm en inhoud, probleemstelling, argumentatie en vakinhoudelijke aspecten). De masterthesis dient minimaal 10 voldoende te scoren. Eén of meer onvoldoendes betekent bijstellen of herschrijven van de thesis.

Over de positie van afgestudeerden op de arbeidsmarkt schrijft het zelfevaluatie-rapport dat harde en accurate gegevens ontbreken, maar dat de programmagroep de indruk heeft dat afgestudeerden in de regel binnen een jaar na afstuderen een baan vinden binnen de geestelijke gezondheidszorg. Dit betreffen vooral junior posities binnen hulpverleningsinstellingen. Daarnaast stromen ongeveer tien afgestudeerden per jaar door naar de postacademische opleidingen tot GZ-psycholoog of tot psychotherapeut. In de periode 2004 tot 2010 zijn 22 afgestudeerden begonnen aan een promotietraject binnen de Nederlands/Vlaamse onderzoeksschool EPP.

Studenten en alumni vertelden in de gesprekken met de commissie dat met een succesvol afgeronde Masteropleiding Mental Health met name in Zuid-Nederland een klinische baan binnen de geestelijke gezondheidszorg te vinden is.

Overwegingen

Op basis van het Onderwijs- en examenreglement en het gesprek met de Examencommissie stelt de commissie vast dat de Examencommissie voldoende is toegerust op haar wettelijke taken. De Examencommissie functioneert onafhankelijk, neemt het initiatief tot jaarlijkse herziening van het Onderwijs- en examenreglement en is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van dat reglement. De Examencommissie is expliciet verantwoordelijk voor de examinering van de masteropleiding evenals voor de onderliggende toetsen. De Examencommissie benoemt de examinatoren vanuit de wetenschappelijke staf.

De commissie is van mening dat de gehanteerde combinaties toetsinstrumenten weloverwogen en adequaat zijn, in lijn met het PGO systeem. De combinatie van gehanteerde toetsinstrumenten in de masteropleiding waarborgen niet alleen toetsing van reproduceerbare theoretische kennis, maar ook toetsing van inzicht, toepassing van kennis en inzicht en van professionele en academische vaardigheden.

De commissie is in het bijzonder te spreken over de zorgvuldige en gedetailleerde wijze waarop de ontwikkeling en voortgang van de student in de klinische stage worden getoetst.

Voorafgaand aan de het visitatiebezoek heeft de commissie een selectie van mastertheses bestudeerd en beoordeeld. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 7.

De commissie oordeelt dat de oorspronkelijke beoordelingen van de betreffende mastertheses in overeenstemming zijn met die van de commissie en geen opmerkelijke afwijkingen bevatten.

De commissie is van mening dat de mastertheses in voldoende mate blijken te geven van de gerealiseerde eindkwalificaties van de Masteropleiding Mental Health.

De commissie stelt vast dat de beoordeling plaatsvindt door twee beoordelaars die onafhankelijk van elkaar tot oordelen komen. Dit gebeurt aan de hand van een standaard beoordelingsformulier en vastgestelde beoordelingscriteria. De commissie merkt daarbij op dat het invullen van de beoordelingsformulieren, de uitwerking van de beoordelingscriteria in het bijzonder, niet consequent en soms summier is gedaan. De commissie vindt het uitschrijven van de beoordelingen in het beoordelingsformulier voor verbetering vatbaar.

De commissie vindt het jammer dat harde en actuele gegevens over de beroepen/functies waarin afgestudeerden terechtkomen ontbreken. De commissie stelt vast dat de bekendheid van de Masteropleiding Mental Health vooral aanwezig is bij instellingen voor de geestelijke gezondheidszorg in Zuid-Nederland en – als gevolg daarvan – het klinische beroepenveld zich hoofdzakelijk beperkt tot dat deel van Nederland. De commissie adviseert om relatiebeheer en dataverzameling rondom alumni actief en structureel op te pakken. De commissie ondersteunt de inspanningen van de faculteit om meer bekendheid te geven aan de Masteropleiding Mental Health als gelijkwaardig alternatief voor een masteropleiding klinische psychologie. Dit geldt ook voor de inspanningen van de faculteit om voor afgestudeerden toelating tot het lidmaatschap van het NIP te verkrijgen.

De commissie concludeert dat uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in vervolgoopleidingen functioneren, blijkt dat het gerealiseerde niveau voldoende is. De commissie is van mening dat de toetsen en de beoordeling voldoende valide, betrouwbaar en inzichtelijk voor studenten zijn.

De commissie concludeert dat de Masteropleiding Mental Health over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd.

Conclusie

Masteropleiding Mental Health: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Algemeen eindoordeel

De commissie concludeert dat de Masteropleiding Mental Health een masteropleiding is die beoogt wetenschappelijke kennis, klinische expertise, professionele en academische vaardigheden op het terrein van psychopathologie bij te brengen. Afgestudeerden kwalificeren zich daarmee voor klinische en therapeutische functies evenals voor functies op het gebied van beleid, onderzoek en onderwijs binnen de Nederlandse geestelijke gezondheidszorg. De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties van de Masteropleiding Mental Health qua inhoud, niveau en oriëntatie voldoende zijn geconcretiseerd. De beoogde eindkwalificaties sluiten in voldoende mate aan bij de actuele eisen die in nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

De commissie concludeert dat het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen een samenhangende onderwijsleeromgeving vormen binnen de Masteropleiding Mental Health. De commissie concludeert tevens dat inhoud en vormgeving van het programma, in samenhang met het personeel en de voorzieningen het voor instromende studenten in voldoende mate mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

De commissie concludeert dat uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in vervolgoopleidingen functioneren, blijkt dat het gerealiseerde niveau voldoende is. De commissie is van mening dat de toetsen en de beoordeling voldoende valide, betrouwbaar en inzichtelijk voor studenten zijn.

De commissie concludeert dat de Masteropleiding Mental Health over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd.

Conclusie

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Mental Health* als **voldoende**.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. dr. E. (Eddy) Van Avermaet (1946) studeerde af in de Psychologie in 1970 aan de Katholieke Universiteit Leuven. In 1975 promoveerde hij aan de Universiteit van Californië in Santa Barbara. Vanaf 1974 is hij werkzaam aan de Katholieke Universiteit Leuven, waar hij in 1982 hoogleraar werd. Hij is directeur van het Leuven Center for Cultural and Social Psychology. Hij was hoofdredacteur van het *European Journal of Social Psychology* en medeorganisator van meerdere internationale conferenties. Ook ontving hij acht onderzoekssubsidies. Zijn onderzoek richt zich op interpersoonlijke perceptie (sociale cognitie) en op coöperatie en competitie tussen individuen en groepen. Zijn bestuurlijke activiteiten omvatten onder meer het voorzitterschap van de Onderwijsraad KU Leuven, voorzitter van het departement Psychologie van de faculteit en academisch coördinator kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). Daarnaast was hij adviseur van de Vlaamse Minister van Onderwijs over de overgang naar de bachelor-masterstructuur en de introductie van het accreditatiestelsel in Vlaanderen.

A.W.F. (Diana) Coppens BSc (1989) behaalde haar bachelor Psychologie bij de Universiteit Leiden. Vervolgens is zij daar de research master 'Psychology' begonnen met als track sociale en organisatiepsychologie. Extracurriculaire activiteiten waar Diana zich mee bezig heeft gehouden zijn onder andere een bestuursjaar bij de Studievereniging der Psychologie Labyrint, waar zij onder meer lezingen, workshops, congressen en een bezoek aan een buitenlandse universiteit georganiseerd heeft. Tevens is zij een jaar student-lid van het opleidingsbestuur Psychologie geweest en heeft zij een KNAW assistentschap gedaan. Het afgelopen jaar heeft zij deelgenomen aan het 'Leiden Leadership Programme', een universitair honours programma voor masterstudenten van de Universiteit Leiden.

Prof. dr. W. (Walter) Everaerd (1937) is emeritus hoogleraar algemene klinische psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. In Utrecht studeerde hij van 1959 tot februari 1964 klinische en experimentele psychologie. Daarna volgde hij opleidingen in de psychotherapie. Hij was betrokken bij de introductie van de gedragstherapie in Nederland. Hij promoveerde in 1970 op een gedragstherapeutisch onderwerp, namelijk operante conditionering met psychiatrische patiënten. In 1985 vertrok hij naar Amsterdam. Zijn onderzoek ligt op het gebied van de experimentele klinische psychologie. Aanvankelijk was dat de gedragstherapie, daarna de seksuologie en het emotionele geheugen. Zijn onderzoek werd gesteund door ZWO en later door NWO, daarnaast door het Astmafonds, de Kankerbestrijding en andere fondsen. Na zijn emeritaat continueerde hij zijn onderzoek en nam nieuw werk aan als adviseur bij Emotional Brain bv te Almere en bij de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken. Hij was zowel binnen als buiten de universiteit actief in bestuurlijke taken.

A.L. (Abigaël) Herschberg BSc (1985) is studente Klinische Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Zij was lid van de Evaluatie Commissie aan de UvA (2008-2010), zat tweeënhalf jaar in de Opleidingscommissie waarvan twee jaar als voorzitter (2009-2011), is vanaf het begin van haar studie betrokken als studentvoorlichter, zette de Klinische Fractie op (2010-2011) en volgde het Honours Programma dat zij met succes afrondde (2008-2011). Op dit moment is zij vierdejaars studente klinische psychologie waarvoor zij fulltime stage loopt in de verslavingszorg, is zij lid van de College van Beroep voor de Examens van de UvA (COBEX), is zij studentlid van de Sectie Verslavingspsychologie van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en werkt zij sinds vier jaar als intakecoördinator bij Voedselbank Bos en Lommer en Voedselbank de Baarsjes te Amsterdam.

Prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar (1942) studeerde psychologische functieleer te Utrecht van 1966 tot 1972. Hij promoveerde in 1983 op het proefschrift 'Cognitieve complexiteit'. Van 1988 tot 2006 was hij hoogleraar aan de Universiteit Utrecht met de leeropdracht Onderwijskunde, i.h.b. de onderwijspsychologie en ICT in het onderwijs. Van 2006 tot 2009 was hij honorair hoogleraar en sinds 2009 emeritus hoogleraar. Hij was tot zijn pensionering directeur van het onderzoeksinstituut ICO-ISOR en voorzitter van de opleiding onderwijskunde in Utrecht. Kanselaar was medeoprichter van de researchmaster Educational Sciences in Utrecht. Hij gaf leiding aan verschillende door NWO gefinancierde onderzoeksprojecten, o.a. op het terrein van samenwerkend leren met ICT (Computer Supported Collaborative Learning, CSCL), probleem oplossen, computertoepassingen in het onderwijs bij wiskunde, natuurkunde en talen. Hij begeleidde als promotor 16 promovendi en participeerde sinds 2000 in meer dan 50 wetenschappelijke publicaties. Hij heeft verschillende bestuursfuncties vervuld in nationale en internationale wetenschappelijke organisaties. Zo was hij onder andere lid van het College van Bestuur van de SVO, voorzitter van de Landelijke Vereniging van Onderwijsresearch en lid van het landelijk management team onderzoekschool ICO.

L. C. (Lauren) Koetzier (1990) volgt momenteel de bacheloropleiding Psychologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zij is tweedejaars studente en zal met ingang van het nieuwe semester de minor Klinische Psychologie volgen. Sinds het begin van haar studie is zij werkzaam geweest als jaarvertegenwoordiger bij de facultaire studentenraad. Tevens is zij bij de faculteit betrokken als studentvoorlichter. In het semester 2010-2011 heeft zij de functie van studenttoehoorder vervuld binnen het facultair bestuur.

Prof. dr. M. W. (Maurits) van der Molen (1950) studeerde klinische psychologie (specialisatie: klinische neuropsychologie) en psychologische functieleer (specialisatie: psychofysiologie) aan de Vrije Universiteit Amsterdam. In 1981 promoveerde hij aldaar op een psychofysiologisch onderwerp (promotor: prof. dr J.F. Orlebeke). In datzelfde jaar werd hij medewerker aan de toenmalige vakgroep Ontwikkelingspsychologie van de subfaculteit Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. In 1990 werd hij aan dezelfde universiteit benoemd tot hoogleraar Ontwikkelingspsychologie, i.h.b. in de psychobiologische en differentieel-psychologische aspecten. Hij was gasthoogleraar aan verschillende buitenlandse universiteiten (o.a., Vrije Universiteit Brussel, Sapienza Università di Roma, Université de Montréal). Hij heeft jarenlang leiding gegeven aan de programmagroep Ontwikkelingspsychologie (UvA), en was 'founding director' van het Cognitive Science Center Amsterdam (CSCA). Hij was directeur van de landelijke onderzoekschool Experimentele Psychologie (EPOS) en voorzitter, medeoprichter, van de Vereniging Nederlandse Ontwikkelingspsychologie (VNOP). Hij is president geweest van de Federation of European Societies for Psychophysiology (FEPS) en founding-president van de European Society for Cognitive and Affective Neuroscience (ESCAN). Hij is lange tijd managing editor geweest van het tijdschrift 'Acta Psychologica'. Zijn onderzoeksgroep heeft aan de basis gestaan van biologische ontwikkelingspsychologie in Nederland en is zonder ophouden ondersteund door NWO.

E.A. (Elke) Schoneveld BSc (1989) studeerde de bacheloropleiding psychologie, richting Persoon, in Nijmegen van 2007 tot 2011 en behaalde haar diploma cum laude. Daarna is zij begonnen aan de 2-jarige research master Behavioural Science, tevens aan de Radboud Universiteit, die zij in 2013 zal afronden. Haar ambitie is om na de research master te promoveren op een onderwerp op het gebied van de ontwikkelingspsychologie. Tijdens haar bachelor studie was zij werkzaam als student-assistent en heeft ze vijf maanden aan de Universiteit van Glasgow (Glasgow University) gestudeerd. Tijdens haar research master heeft

ze een beurs ontvangen van de KNAW in het kader van het Programma Akademie-Assistenten om zelfstandig een onderzoek uit te voeren.

Prof. dr. J.M. (Maarten) van Son (1946) studeerde klinische psychologie aan de UU en promoveerde (1978) daar op gedragstherapie bij sociale vaardigheidsproblemen, in dienst van ZWO. Hij volgde gelijktijdig scholing in psychotherapie en schoolde zich verder in de klinisch psychologische praktijk. In de loop van de tijd behaalde hij zijn beroepskwalificaties onder meer leidend tot de registraties Gz-psycholoog/klinisch psycholoog en psychotherapeut. Hij was UD en UHD op het gebied van de klinische psychologie en was als hoogleraar Klinische Psychologie aan de Universiteit Utrecht (1991- 2011). Hij was actief in onderzoek op het terrein van de klinische psychologie onder meer bij depressie, eetstoornissen, postpartumproblematiek, psychische gevolgen van traumata en psychische problematiek bij brandwonden en begeleidde daarbij zijn promovendi. Hij was actief in vele functies met betrekking tot onderzoek en onderwijs, patiëntenzorg en organisatie/bestuur, waaronder vakgroepvoorzitter, departementsbestuurder, faculteitsbestuurder en voorzitter/directeur van het onderwijsinstituut psychologie. Verder was hij opbouwer en hoofdopleider voor de postmasteropleidingen tot Gz-psycholoog en tot specialist klinisch psycholoog. Hij was verder actief in buitenuniversitaire (beroeps)organisaties, onder andere als voorzitter van de Vereniging voor Cognitieve- en Gedragstherapie (VGCT). In 2011 ging hij met emeritaat, en bleef actief als lid van het tuchtcollege van het NIP en het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, als voorzitter van klachtcommissies van zorginstellingen, vicevoorzitter Zorggroep voor Verloskunde en docent Beroepsethiek.

Dr. R. (Riël) Vermunt (1941) is afgestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam en heeft daarna diverse jaren gewerkt als wetenschappelijk medewerker sociale psychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Vermunt is in 1981 in Leiden gepromoveerd op onderzoek naar sociale vergelijking. Hij heeft zich in Leiden verdiept in het verschijnsel rechtvaardigheid. Hij heeft in dat kader diverse cursussen gegeven en studenten begeleid in onderzoeksprojecten, stages en scripties, en gaf colleges sociale psychologie. Hij was acht jaar Onderwijsdirecteur van de 'graduate school' voor de sociale psychologie in Nederland: het Kurt Lewin Instituut en bestuurslid van de Nederlandse Associatie van Sociaal-psychologisch Onderzoekers. Bovendien heeft hij diverse bestuursfuncties vervuld op sectie-, subfaculteits- en faculteitsniveau. Hij was acht jaar voorzitter van de sectie sociale psychologie van de Leidse Universiteit. Hij is medeoprichter en redacteur van het tijdschrift *Gedrag en Organisatie*, is medeoprichter en bestuurslid van de International Society for Social Justice Research geweest en heeft diverse 'rechtvaardigheids' congressen georganiseerd. Ook was hij co-editor van de serie 'Critical Issues in Social Justice', uitgegeven door Plenum Press, New York. Hij was verbonden aan de University of Skövde in Zweden gedurende een periode van vijf jaar. Hij is auteur en medeauteur (redacteur) van vele artikelen, hoofdstukken en boeken op het gebied van rechtvaardige verdelingen, verschenen in internationale media. Momenteel heeft hij een 'nul' aanstelling aan de Leidse Universiteit.

S. (Sanne) van Wetten (1986) volgde van 1998 tot 2004 voorbereidend wetenschappelijk onderwijs aan het Sint-Janscollege te Hoensbroek. Van 2005 tot 2009 studeerde zij pedagogiek in Sittard. In 2009 was zij werkzaam als pedagogisch medewerker voor Xonar jeugdhulpverlening, waar zij werkte in een 24-uurs voorziening voor jongeren met een autisme spectrum stoornis. Van 2009 tot 2012 studeerde zij psychologie aan de Universiteit Maastricht. Aldaar was zij actief als lid van de studentenraad en opleidingscommissie. Daarnaast was zij werkzaam als freelance pedagogisch begeleidster.

Dr. G. (Gezinus) Wolters (1943) studeerde psychologische functieleer te Groningen van 1964 tot 1971. In 1971 werd hij aangesteld als wetenschappelijk medewerker bij de subfaculteit psychologie van de Universiteit Leiden. Hij promoveerde in 1983 op het proefschrift 'Episodic memory'. Sinds 1988 was hij UHD bij de sectie Cognitieve Psychologie in Leiden. Sinds 2003 maakt hij deel uit van de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken. Na zijn pensionering in 2008 is hij part time aangesteld als coördinator voor de facultaire laboratoria. Daarnaast treedt hij regelmatig op als getuige-deskundige in rechtszaken. Naast het geven van onderwijs en doen onderzoek, vervulde hij binnen en buiten de faculteit een groot aantal bestuurlijke taken. Hij was onder andere lid van het faculteitsbestuur en van het bestuur van NWO-MaGW en was lid en voorzitter van diverse NWO subsidiecommissies. Verder was hij nauw betrokken bij de oprichting van de onderzoeksschool EPOS en gaf hij leiding aan enkele door NWO gefinancierde onderzoeksprojecten. Daarnaast was hij lange tijd lid van de redactie van Acta Psychologica. Hij heeft een groot aantal nationale en internationale wetenschappelijk publicaties op zijn naam op het gebied van het menselijk geheugen. Deze hebben zowel betrekking op theorievorming (gebaseerd op experimenten en simulaties met neurale netwerkmodellen), als op praktische toepassingen (zoals de betrouwbaarheid van herinneren door ooggetuigen).

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

Domeinspecifiek referentiekader voor de onderwijsvisitatie/accreditatie van de bachelor- en masteropleidingen psychologie in Nederland

a) Inleiding: relatie tot de onderwijsvisitatie 2011/2012

Voorafgaand aan de visitatie van de psychologieopleidingen in Nederland heeft de Kamer Psychologie, het disciplineoverlegorgaan van de VSNU, de criteria vastgelegd waaraan naar haar oordeel de academische bachelor- en masteropleiding moeten voldoen. Zij heeft daarbij aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van de vier vorige visitatiecommissies, die respectievelijk in 1988, 1994, 2000 en 2006 de opleidingen hebben beoordeeld. De criteria sluiten tevens aan op het NIP-rapport 'De kwaliteit van de psychologiebeoefening' (NIP, 1995). Daarnaast hebben we ons bij het opstellen van de criteria rekenschap gegeven van de EuroPsy criteria (EFPA, 2005). Hierbij dient aangetekend te worden dat deze laatste uitgaan van een driejarige bachelor- en een tweejarige masteropleiding. In Nederland is gepoogd in navolging van andere Europese landen ook accreditatie te verkrijgen voor het verzorgen van een tweejarige masteropleiding voor (deelgebieden van de) psychologie. Diverse aanvragen zijn weliswaar goed beoordeeld door de NVAO maar niet doelmatig bevonden door het ministerie van Onderwijs. Het ministerie beroept zich o.a. op het argument dat de opleidingen in het verleden vierjarig waren en van voldoende niveau en meent daarnaast dat er geen bezwaar is tegen het opnemen van specialistische onderdelen in de bachelorfase.

Bij de bacheloropleiding psychologie gaat het om een disciplinegeoriënteerde bachelor waarbij in de meeste gevallen sprake zal zijn van doorstroom naar een masteropleiding in dezelfde (deel)discipline (zie de nota 'Naar een open hoger onderwijs' van het ministerie van Onderwijs, november 2000). Voor de zelfstandige beroepsuitoefening als psycholoog zal de driejarige bacheloropleiding in de psychologie geen civiel effect hebben, omdat het competentieniveau na drie jaar hiervoor te beperkt is (zie Onderwijsvisitatie Psychologie, VSNU, 2001, p. 39). De nadruk in de bacheloropleiding psychologie ligt op disciplinaire academische vorming en globale kennisverwerving. De bacheloropleiding psychologie biedt daarmee een uitstekende basis om door te kunnen stromen naar een masteropleiding psychologie of naar een andere (gerelateerde) masteropleiding. In nauwe aansluiting op de bacheloropleiding psychologie is de masteropleiding psychologie echter een noodzakelijke voorwaarde voor de zelfstandige beroepsuitoefening als psycholoog.

De invoering van de bachelor-masterstructuur heeft geleid tot een aantal nieuwe voorwaarden en uitgangspunten. Het gaat immers om twee afzonderlijke, eigenstandige opleidingen met ieder een eigen set doelstellingen en eindtermen. Daarbij wordt enerzijds verwacht dat de bachelor een behoorlijke keuzevrijheid kent (bijvoorbeeld in de vorm van een minor) en dat na de bachelor opnieuw kan worden nagedacht over de keuze van een master, eventueel in een andere richting of aan een andere universiteit. Anderzijds blijkt uit de argumentatie van het ministerie ten aanzien van de (on)doelmatigheid van een tweejarige masteropleiding psychologie, dat bachelor en master juist in hun samenhang moeten worden gezien. De gewenste specialisatie en de voorbereiding op postacademisch onderwijs vindt immers plaats in bachelor én master tezamen. Daarmee verschaft het ministerie de psychologieopleidingen een paradoxale opdracht, die heeft geresulteerd in een behoorlijke diversiteit tussen de Nederlandse psychologieopleidingen, waarbij vooral de omvang van de specialisatiefase en de omvang van de vrije keuzeruimte tussen opleidingen verschilt in de bachelorfase. Dit zal er toe leiden dat wanneer bachelorprogramma's met andere bachelorprogramma's worden

vergeleken er aanzienlijke inhoudelijke verschillen worden gevonden. Dit geldt ook bij een onderlinge vergelijking van masterprogramma's. Wanneer echter de bachelor- en masteropleiding als één geheel worden bekeken, zijn de Nederlandse opleidingen onderling goed vergelijkbaar. Ook is duidelijk dat er inhoudelijk weliswaar verschillen bestaan, maar dat over het te bereiken eindniveau grote eensgezindheid heerst. Verschillen in profilering zullen zowel tussen opleidingen als binnen opleidingen (bijvoorbeeld tussen verschillende mastervarianten) altijd aanwezig zijn. Van belang is daarom vooral ook het academisch niveau van de eindtermen van de verschillende bachelor- en masteropleidingen.

In verband hiermee heeft de Kamer Psychologie zich op het standpunt gesteld dat bij het formuleren van de criteria de bachelor- en masteropleiding een organisch op elkaar aansluitend geheel vormen. Daarbij respecteert en accepteert zij verschillen die er in de afgelopen periode tussen de verschillende opleidingen psychologie zijn ontstaan ten aanzien van de omvang van de specialisatiefase en de omvang van de vrije keuzeruimte. Wel is de Kamer Psychologie van mening dat de bacheloropleiding psychologie - mede gezien de internationale eisen - overwegend uit psychologievakken en steunvakken moet bestaan.

b) Doelstelling en aard van de academische psychologieopleiding

Het uitgangspunt bij het opstellen van de criteria is dat de psychologie een zelfstandige opleiding is met eigen doelstellingen. Die doelstellingen zijn enerzijds ontleend aan het specifiek eigen disciplinaire karakter van de psychologie als wetenschap en anderzijds aan het veld van toepassingen waarop de opleiding voorbereidt. Mede bepalend voor de identiteit van de psychologieopleiding is de internationale herkenbaarheid en erkenning ervan.

In algemene zin richt de psychologie zich op de wetenschappelijke bestudering van gedrag en beleving van mensen (of dieren) in hun verhouding tot zichzelf en tot hun fysieke en sociale omgeving. De psychologie is een *biopsychosociale* wetenschap. Observatie en analyse van intrapersoonlijke en interpersoonlijke processen dienen in samenhang te geschieden met enerzijds kennis over de biologische fundering van het gedrag en anderzijds over de sociale en fysieke context waarbinnen deze plaatsvinden. Dit geldt voor alle subdisciplines van de psychologie.

De aard van de psychologie brengt mee dat in deze discipline uiteenlopende analysemodellen worden gehanteerd voor de beschrijving en verklaring van bijvoorbeeld processen van neurofysiologische, intrapsychische, interindividuele, institutionele of culturele aard. Een belangrijke taak van de psychologie is dan ook verbanden te leggen tussen de verschillende verklaringsmodellen.

Er worden diverse methoden toegepast in de verschillende gebieden van de psychologie zoals de experimentele en de quasi-experimentele methode alsmede klinische observatie, neuro-imaging, fysiologische metingen en survey. Kennis van verschillende veel gebruikte methoden wordt van groot belang geacht voor de academisch geschoolde psycholoog.

De psychologieopleiding bereidt de studenten voor op de psychologische onderzoeks- en beroepspraktijk. Een specifiek kenmerk hiervan is dat psychologen, net zoals medici, beslissingen nemen die het (geestelijk) welzijn van individuele personen in belangrijke mate kunnen bepalen. Kennis over de ethiek van onderzoek en bij professioneel handelen is daarom onontbeerlijk.

c) Gevolgen voor de inhoud van de opleiding

Voorgaande uitgangspunten leiden ertoe dat de psychologieopleiding, naar het oordeel van de Kamer Psychologie, inhoudelijk tenminste de volgende componenten dient te omvatten. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de genoemde componenten niet per se als afzonderlijke cursus in het curriculum moeten zijn terug te vinden. De componenten kunnen ook als onderdeel van (meerdere) andere cursussen in het curriculum worden aangeboden.

In de Bachelorfase:

- a. inleidingen in de belangrijkste deelgebieden van de psychologie, met name de biologische psychologie, de cognitieve psychologie, de ontwikkelingspsychologie, de sociale psychologie, de differentiële psychologie en psychopathologie.
- b. de steungebieden: geschiedenis van de psychologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, methodenleer en data-analyse en statistiek;
- c. onderwijs en oefening in de methoden van de psychologische wetenschap en het psychologische onderzoek (doorlopen van de empirische cyclus) en van de beroepspraktijk; de mogelijkheid om (indien relevant en gewenst) een stevige basis te leggen om in de masterfase te kunnen voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het NIP en de toegangskwalificatie tot de postacademische opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut of schoolpsycholoog;
- d. naast globale kennis van de belangrijkste fundamentele deelgebieden ook globale kennis van de belangrijkste toepassingsgebieden die in de betreffende opleiding worden aangeboden;
- e. een bachelorthese, hetzij een verslag van een literatuuronderzoek, hetzij een verslag van een (klein) empirisch onderzoek.

In de Masterfase:

- a. inhoudelijke, specialistische kennis, afhankelijk van de mastervariant;
- b. gesuperviseerde praktijk- en/of onderzoeksstage;
- c. (indien relevant en gewenst, mede afhankelijk van de mastervariant) verdere oefening in vaardigheden voor de beroepspraktijk, zodanig dat daarmee voldaan wordt aan de eisen voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het NIP en de toegangskwalificatie tot de postacademische opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut of schoolpsycholoog;
- d. een masterthese: opzet, uitvoering en rapportage van een empirisch en/of analytisch onderzoek waarbij sprake is van een hoge mate van zelfstandigheid.

d) Bestuurlijke en organisatorische randvoorwaarden

De Kamer Psychologie neemt als uitgangspunt dat het eigen karakter van de psychologieopleiding een zodanige bestuurlijke en organisatorische inbedding vereist dat de beslissingsbevoegdheid over het programma bij psychologen berust, met inbegrip van de examencommissie. Ten slotte acht de Kamer geregeld landelijk overleg over kwalificaties voor beroepsuitoefening en beroepsethiek tussen de psychologieopleidingen en met de beroepsvereniging van groot belang.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

A. Knowledge and understanding

The Master of Science in Mental Health graduate has knowledge and insight regarding:

- A.1 prevalence, diagnostics and expression of complex (neuro) psychological / psychiatric problems;
- A.2 theories on the origin of complex (neuro) psychological / psychiatric disorders (in particular neuropsychological, psychotic and personality disorders);
- A.3 treatment options and / or methods for assisting clients with complex (neuro) psychological / psychiatric problems;
- A.4 co morbidity issues and differential diagnostics regarding the various disorders;
- A.5 social, cultural and legal issues that play a role in relating to and assisting clients with serious psychiatric problems.

B. Applying knowledge and understanding

The Master of Science in Mental Health graduate is able to:

- B.1 select the diagnostic tools for a particular client and apply them;
- B.2 conduct a semi-structured diagnostic interview in order to diagnose personality disorders;
- B.3 relate to and deal with people with a personality disorder, a psychotic disorder and / or brain damage in both a diagnostic environment and (at a basic level) in a therapeutic environment;
- B.4 carry out interventions (on the basis of a protocol) in Mental Health care at a basic level;
- B.5 translate questions in the area of psychopathology into scientifically based research projects;
- B.6 set up, execute and analyse scientific research;
- B.7 write a research report in the form of a scientific paper.

C. Making judgements

The Master of Science in Mental Health graduate is able to:

- C.1 make critical judgments regarding theories and models within the above-mentioned fields;
- C.2 critically evaluate research literature and research data;
- C.3 adopt a critical and scientific attitude with regard to tests and methods used in the field of psychology in order to draw conclusions regarding people;
- C.4 make a diagnosis on the basis of a neuropsychological / psycho-diagnostic assessment;
- C.5 make recommendations regarding the course of action to be followed for a specific client.

D. Communication

The Master of Science in Mental Health graduate is able to:

- D.1 communicate the results of tests and measurements to colleagues and clients both in writing and verbally;
- D.2 approach clients in Mental Health care with complex problems in an appropriate fashion;
- D.3 communicate regarding the discipline in a multidisciplinary setting.

E. Learning skills

The Master of Science in Mental Health graduate possesses the learning skills needed to pursue further training:

- E.1 in Mental Health care by following a post-academic training programme (e.g. health care psychologist);
- E.2 in research (e.g. via a PhD programme);
- E.3 in teaching or management positions in the area of Mental Health care

Bijlage 4: Overzicht van het programma

	Afstudeerrichting Adult Psychopathology	Afstudeerrichting Child and Adolescent Psychopathology	Beide richtingen	Weken
Periode 1	Course 1: Neuropsychological disorders Training: • Practical brain and behaviour • Neuropsychological testing ----- 6 ECTS	Course 1 : Internalising Disorders Training: • Therapy with children and adolescents and their parents ----- 6 ECTS	Clinical internship or elective 1 ----- 6 ECTS	8
Periode 2	Course 2: Psychotic disorders Training: • Crisis Management ----- 6 ECTS	Course 2: Developmental Disorders Training: • Psychodiagnostics ----- 6 ECTS	Clinical internship or elective 2 ----- 6 ECTS	8
Periode 3	Course 3 : Personality disorders Training: • Structured Clinical Interview for the DSM-IV - Axis II ----- 6 ECTS	Course 3: Externalising Disorders Training: • Family Therapy ----- 6 ECTS	Clinical internship or elective 3 ----- 6 ECTS	8
Periode 4	----- Research and master thesis ----- 24 ECTS			16

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Voltijd en deeltijd instroom binnen het MMH programma 2004/2005 - 2010/2011

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Voltijd	2	32	48	60	61	58
Deeltijd	3	0	2	2	1	4
Totaal	5	32	50	62	62	62

Onderwijs herkomst MMH studenten

Cohort	UM FHML	Andere universiteit	HBO	Buiten HO	Totaal
2004/2005	20%	40%	40%	0%	100%
2005/2006	100%	0%	0%	0%	100%
2006/2007	86%	4%	10%	0%	100%
2007/2008	77%	7%	12%	5%	100%
2008/2009	86%	2%	8%	3%	100%
2009/2010	79%	2%	20%	0%	100%
Gemiddeld	83%	4%	11%	2%	100%

Rendementen voltijd MMH studenten

Cohort	In-take N	Survival rate		Completion rate						Stude-rend		Studie-stakers	
		N	%	na 1 jaar		na 2 jaar		na ≥ 3 jaar		N	%	N	%
				N	%	N	%	N	%				
2004/2005	2	0	0										
2005/2006	32	31	97	7	23	30	97	31	100	0	0	0	0
2006/2007	48	44	92	17	39	40	91	41	93	1	2	2	5
2007/2008	60	59	98	17	29	42	71	50	85	4	7	5	8
2008/2009	61	59	97	24	41	50	85	54	92	3	5	2	3
2009/2010	58	57	98	16	28	43	75			11	19	4	7

Rendementen deeltijd MMH studenten

Cohort	In-take N	Survival rate		Completion rate						Studerend		Studie-stakers	
		N	%	na 2 jaar		na 3 jaar		na ≥ 4 jaar		N	%	N	%
				N	%	N	%	N	%				
2004/2005	3	2	67	0	0	0	0	2	100	0	0	0	0
2005/2006	0												
2006/2007	2	2	100	1	50	1	50	2	100	0	0	0	0
2007/2008	1	1	100	1	100					0	0	0	0
2008/2009	1	1	100	0	0	1	100			0	0	0	0
2009/2010	4	4	100	0	0					3	75	1	25

Studieduur voltijd MMH studenten naar onderwijs herkomst

Cohort	UM FHML Duur in maanden	Andere universiteit NL Duur in maanden	HBO Duur in maanden	Buiten hoger onderwijs Duur in maanden
2005/2006	12			
2006/2007	16			
2007/2008	15	10	18	12
2008/2009	15	24	20	12
2009/2010	19		19	22

Studieduur parttime MMH studenten naar onderwijs herkomst

Cohort	UM FHML Duur in Maanden	Andere universiteit NL Duur in maanden	HBO Duur in maanden	Buiten hoger onderwijs Duur in maanden
2007/2008		15	36	
2008/2009		60	24	
2009/2010			46	

Gerealiseerde docent-studentratio

Staf-student ratio 2009/2010

	Masteropleiding Mental Health
Totaal FTE onderwijs	3,1
Aantal studenten	63
Student-staff ratio	20:1

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Periode	Contacturen per week	Uren zelfstudie per week	Uren klinische stage per week	Onderzoeksstage + masterthesis
Periode 1	6-7	12-15	20	
Periode 2	6-7	12-15	20	
Periode 3	6-7	12-15	20	
Periode 4				40

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Maandag 12 maart 2012	
09.00	Ontvangst commissie portier UNS40 1. Dr. Michael Capalbo – Opleidingsdirecteur Bachelor Psychologie FPN 2. Dr. Pascal van Gerven – Opleidingsdirecteur Master Psychologie FPN 3. Prof. dr. Rob de Bie – Opleidingsdirecteur Health FHML 4. Tom Kuiper – Beleidsmedewerker OI-FHML
9.00 – 12.45	Startbijeenkomst commissie, inzien documenten (intern) <i>Inclusief lunch</i>
12.45 – 14.00	Gesprek met de inhoudelijk verantwoordelijken van de opleidingen <i>(inclusief een korte inleidende presentatie/toelichting van 12.45-13.00 uur)</i> Delegatie FPN: 1. Prof. dr. Bernadette Jansma – Decaan FPN 2. Dr. Carolien Martijn – Portefeuillehouder Onderwijs, Faculteitsbestuur FPN 3. Dr. Michael Capalbo – Opleidingsdirecteur Bachelor Psychologie 4. Dr. Pascal van Gerven – Opleidingsdirecteur Master Psychologie Delegatie FHML: 1. Prof. dr. Rob de Bie – Opleidingsdirecteur Health FHML 2. Dr. Mirjam oude Egbrink – Waarnemend Wetenschappelijk Directeur Onderwijsinstituut FHML 3. Dr. Cor Meesters – Programma coördinator MMH opleiding
14.00 – 14.45	Studenten bacheloropleiding Psychologie FPN 1. Pia Petry – jaar 1 2. Maartje Austen – jaar 2 3. Rafel Mahmoud – jaar 2 4. Melloney Wijenberg – jaar 2 5. Rose Atkinson – jaar 2 6. Anouk Bohle – jaar 3 7. Daaf van Bilsen – jaar 3 8. Elles Douven – jaar 3
14.45 – 15.30	Docenten bacheloropleiding Psychologie FPN 1. Drs. Rob de Vries, Cognitieve Neurowetenschappen, sectie Geschiedenis, Filosofie en Onderwijs 2. Dr. Anke Sambeth, Neuropsychologie en Psychofarmacologie, sectie Psychofarmacologie 3. Dr. Hugo Alberts, Experimentele Klinische Psychologie, sectie Eetstoornissen en Verslaving 4. Dr. Arie van der Lugt, Cognitieve Neurowetenschappen, sectie Geschiedenis, Filosofie en Onderwijs 5. Dr. Remco Havermans, Experimentele Klinische Psychologie, sectie Eetstoornissen en Verslaving 6. Dr. Jan Schepers, Methodologie en Statistiek 7. Drs. Herco Fonteijn, Arbeids- en Sociale Psychologie, sectie Arbeids- en Organisatiepsychologie 8. Dr. Milene Bonte, Cognitieve Neurowetenschappen, sectie Cognitieve Neurowetenschappen
15.30 – 15.45	Pauze
15.45 – 16.30	Studenten masteropleiding Psychologie FPN 1. Julien Abrahams, specialisation Cognitive Neuroscience 2. Eline Dohmen, specialisation Developmental Psychology 3. Denise Kehren, specialisation Psychology and Law 4. Tim Hacking, specialisation Health and Social Psychology 5. Martina Wassen, specialisation Health and Social Psychology 6. Sabine Nassime, specialisation Neuropsychology 7. Jan Corstjens, specialisation Work and Organisational Psychology 8. Fabian Hüsich, specialisation Neuropsychology

16.30 – 17.15	Docenten masteropleiding Psychologie FPN 1. Dr. Karlijn Massar, Arbeids- en Sociale Psychologie , sectie Toegepaste Sociale Psychologie 9. Prof. dr. Anita Jansen, Experimentele Klinische Psychologie, sectie Eetstoornissen en Verslaving 2. Dr. Petra Hurks, Neuropsychologie en Psychofarmacologie, sectie Neuropsychologie 3. Prof. dr. Caroline van Heugten, Neuropsychologie en Psychofarmacologie, sectie Neuropsychologie 4. Dr. Henry Otgaar, Experimentele Klinische Psychologie, sectie Forensische Psychologie 5. Dr. Amanda Kaas, Cognitieve Neurowetenschappen, sectie Cognitieve Neurowetenschappen 6. Dr. Lisa Jonkman, Cognitieve Neurowetenschappen, sectie Neurocognitieve Ontwikkelingspsychologie 7. Prof. dr. Fred Zijlstra, Arbeids- en Sociale Psychologie, sectie Arbeids- en Organisatiepsychologie
17.15 – 17.45	Alumni (<i>eventueel parallel: inlooppreekuur</i>) Alumni FPN 1. Stephanie Vos, specialisation Neuropsychology 2. Job van den Hurk, specialisation Cognitive Neuroscience 3. Tamara Schleepen, specialisation Developmental Psychology 4. Tamar Valkenier, specialisation Psychology and Law 5. Astrid Jander, specialisation Health and Social Psychology 6. Katharina Vornholt, specialisation Work and Organisational Psychology Alumni FHML 1. Yara Hoenjet 2. Charlotte Moor
17.45 – 18.15	Rondleiding/ bezoek laboratoria
19.00 – 21.00	Diner (commissie intern)

Dinsdag 13 maart 2012	
09.00 – 09.45	Studenten masteropleiding Mental Health FHML 1. Florine Brouwer 2. Lobke Dauven 3. Joyce Deneer 4. Sophie Thijs 5. Kirsten Vlessert
09.45 – 10.30	Docenten masteropleiding Mental Health FHML 1. Drs. René Albers (GZ-psycholoog Riagg Maastricht) – coördinator en contactpersoon onderwijs FHML 2. Dr. Pauline Dibbets – Coördinator en tutor blok Neuropsychological disorders, coördinator onderzoeksstages 3. Drs. Inge Drost – coördinator en tutor blok kortdurende ambulante interventies, coördinator klinische stages 4. Drs. Reinier Kreutzkamp – Blokcoördinator, coördinator klinische trainingen en docent 5. Dr. Jill Lobbstaël – Coördinator en tutor blok Persoonlijkheidsstoornissen 6. Dr. Cor Meesters – Programma coördinator MMH en docent 7. Dr. Jeffrey Roelofs – Coördinator track Child and Adolescent Psychopathology en docent 8. Dr. Linda Vancleef – Tutor en trainer
10.30 – 10.45	Opleidingscommissie: studenten OC-PSY: 1. Martine Schophuizen 2. Maren Hassels OC-FHML Health: 1. Lena Böttjer 2. Carla Saris (vice-voorzitter)

10.45 – 11.00	Opleidingscommissie: studenten en docenten OC-PSY: 1. Dr. Teresa Schuhmann (voorzitter) 2. Dr. Kim van Oorsouw (docentlid) 3. Martine Schophuizen 4. Maren Hassels OC-FHML Health: 1. Lena Böttjer 2. Prof. Jan Hamers (voorzitter) 3. Carla Saris (vice-voorzitter) 4. Dr. Hans Savelberg
11.00 – 11.15	Pauze
11.15 – 12.00	Examencommissie en studieadviseur FPN-PSY: 1. Dr. Hanneke van Mier – Voorzitter Examencommissie FPN 2. Drs. Gerda Galenkamp – Studieadviseur FPN FHML-MMH: 1. Dr. Henk van Berkel – Voorzitter Examencommissie Health FHML 2. Mr. Annie van Eijs – Studieadviseur FHML
12.00 - 12.45	Voorbereiden eindgesprek (commissie intern, incl lunch)
12.45 - 13.30	Eindgesprek met de formeel verantwoordelijken Delegatie FPN: 1. Prof. dr. Bernadette Jansma – Decaan FPN 2. Dr. Carolien Martijn – Portefuillehouder Onderwijs, Faculteitsbestuur FPN 3. Dr. Michael Capalbo – Opleidingsdirecteur Bachelor Psychologie 4. Dr. Pascal van Gerven – Opleidingsdirecteur Master Psychologie Delegatie FHML: 1. Prof. dr. Albert Scherpbier – Decaan FHML 2. Prof. dr. Rob de Bie – Opleidingsdirecteur Health FHML 3. Dr. Mirjam oude Egbrink – Waarnemend Wetenschappelijk Directeur Onderwijsinstituut FHML 4. Dr. Cor Meesters – Programma coördinator MMH opleiding
13.30 – 15.00	Opstellen voorlopige bevindingen (commissie intern) <i>Inclusief lunch</i>
15.00 – 15.15	Mondelinge presentatie voorlopige bevindingen (openbaar) = Heerlenzaal (UNS40)
15.15 – 16.30	Receptie = Drielandenpunt (UNS40)

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Masteropleiding Mental Health, fulltime

1. 199192
2. 0378313
3. 0162914
4. 0404691
5. 0347469
6. 0275093
7. 0352438
8. 0378321
9. 6009879
10. 0403458
11. 0424943
12. 0278602
13. 0439339
14. 0512109
15. 0525146

Masteropleiding Mental Health, Parttime

1. 466050
2. 631868

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

- Catalogus van de Universiteitsbibliotheek
- E-journals
- Basisboeken
- Blokboeken
- Tutorinstructies
- Practicum Neuropsychological disorders
- Skillstraining Crisis management
- Skillstraining Structured clinical interview
- Voorbeeldtoetsen
- Voorbeeld werkstukken en verslagen van studenten
- Resultaten IWIO evaluatie
- Experimentele stageplaatsen
- Stageplaatsen algemeen ziekenhuis, klinisch, ambulant en transmuraal
- Stageverslagen (justitiële inrichtingen/verstandelijk gehandicapten/neuro, somatische psychologie)
- Eindwerkstukken en beoordelingsformulieren
- Verantwoordelijkheden interne kwaliteitszorg onderwijs FHML
- Onderwijsrollen binnen FHML
- Notulen Opleidingscommissie gezondheidswetenschappen FHML 2010/2011
- Notulen overleg programmacoördinatoren MMH
- Inge vulde evaluatieformulieren klinische stages MMH

- Presentaties voorlichting over aantekening testdiagnostiek, praktijkstage GGK, onderzoek & thesis Mental Health
- Cursusaanbod docentprofessionalising FHML/Maastricht UMC+
- Cursus Basiskwalificatie (BKO)
- Self-evaluation report research 2005-2010; excerpt Experimental Psychopathology (EPP)
- Student charter Maastricht University
- Lessons from problem based learning
- Flycatcher, monitor UM student satisfaction 2009
- ROA- Maastricht University graduatie surveys 2010

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *W. Eversd*

ADRES: *Leperlaan 100 2067 BN Boermentel*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: **UTRECHT**

DATUM: **21 FEBRUARI 2011**

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *Eddy van Aartsen*

ADRES: *Center for Social and Cultural Psychology
Tinkerkhof 102 bus 3727
P.O. 3000 Leiden
Nederland*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: **UTRECHT**

DATUM: **21 FEBRUARI 2011**

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

PROF.DR. G. Kanselaar

ADRES:

Couwenhoven 6239
3703 HN Zeist

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: UTRECHT

DATUM: 4 FEBRUARI 2011

HANDTEKENING: Kanselaar

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

G. Wolbers

ADRES:

Blauwkarper 14
2318 NN Leiden

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: UTRECHT

DATUM: 21 FEBRUARI 2011

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: E. A. Schoneveld

ADRES: Multatuliplaats 58
6531 DX Nijmegen

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: UTRECHT

DATUM: 21 FEBRUARI 2011

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: R.G.T. Duzijn

ADRES: Verlengde Geestweg 39
1881 VC BERGEN NH

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;